

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Viæ Vnitivæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

INTRODUCTIO
PRÆLIMINARIS

Ad Tabernaculum Christi in
Via Unitiva.

THEOPHOBVS.

(I.)

Eterna Patris Sapiëntia
sciens, CHARITATEM
esse omnium virtutum fec-
cundissimam matrem,
motricem, operatricem,

Dominam, & Reginam, universa, quæ
egit, & docuit, quæve consuluit, aut
præcepit vitanda, vel agenda, ad puris-
simam CHARITATIS perfectio-

nem ordinavit. Est autem CHARITAS
virtus supernaturalis, spiritualis, infusa,
voluntatem perficiens, informans, &

vivificans, per quam Deum diligimus
propter seipsum, eidem desiderando,
atque volendo, quod est, quod habet,

quodque ei debetur; & proximum
propter Deum, illi optando bona gra-
tiae in presenti, & bona gloriæ in futu-
ro, atque ad ista consequenda proxi-
mo cooperando. Ita per Charitatem in-

Charitas
quid sit?

cc 2 primis

Quid optetur?

primis Deo cum interna gratitudine, complacentia, & gaudio volumus, ac optamus suam ipsius sapientiam, potentiam, bonitatem, opulentiam, perfectiones, & beatitudinem infinitam, ex puro amore benevolentibus ubique zelantes ejus laudem, honorem & gloriam: deinde per eandem complacere, perfectissimè conformari, aspirare, amplecti, constringere, inhaerere, uniri, atque per praesentiam, amorem, & beatitudinem illo frui, in illa tranquillari, immergi, absorberi, stabiliter quiescere ardentissimè desideramus.

II. Quia verò tali Charitati quaedam directè opponuntur, ut sunt peccata, idcirco ea Christus Dominus verissimam legem mortis aeternae prohibuit: alia autem ab ejus perfectione tardant, vel impediunt, quales sunt vitia, honores, voluptates carnis, & propria vitæ libertas; propterea haec tanquam vitanda, & relinquenda consuluit, sive ea sint extra hominem, quæ admodum honores, & opes, de quibus divina Veritas suadet: *Vade, vende omnia, quæ habes &c.* Sive sint cum ipso homine, uti uxores, filij, parentes, & innata carnis concupiscentia, quas jubet

Charitatis perfectæ impedimenta.

Matth. c. 19.

odisse, dicens: Si quis venit ad me, & non
 odit patrem, & matrem &c. adhuc autem
 & animam suam, &c. seu denique illa to-
 taliter sint intra nos, uti proprium ju-
 dicium, atque voluntas, de quibus ita
 loquitur: Qui vult venire post me, abne-
 get semetipsum. &c. Ex quibus patet, ad
 Charitatis perfectionem triplicem præ-
 requiri abrenunciationem, primam re-
 rum, alteram carnalium affectuum, ter-
 tiã voluntatis; ut tam à creaturis exter-
 nis, quàm à nobis ipsis exuti, in solum
 Deum rapiamur, ac transformemur, in
 quo solo movemur, & sumus. Et hæc
 est peregrinatio, finis, & meta nostri
 decemdiãlis itineris per tabernacula
 Moysis, & Eliã, per viam purgantẽ, &
 illuminantem, ad felicissimũ Iesu Chri-
 sti, Dei, ac Domini nostri tabernaculum
 Charitate repletum, in Vnitiva. Perga-
 mus itaque, & securã confidentiã in-
 troeamus in hujus tabernaculi cellam
 vinariam, degustaturi suavitatem varij
 sacrificij laudis divinã, donec torrente
 voluptatis ejus ab ubertate domũs Dei
 aternaliter inebriari con-
 cedatur.

Luc. 9. 14

Matth. 6. 16.

Ejus perfe-
ctio requi-
rit tripli-
cem abre-
nunciatio-
nem.

(I E S V S)

Die

Die Nona.

De multiplici Sacrificio Lan-
dis Dei.

MEDITATIO XXV.

De præstantia, utilitate, &
necessitate Orationis Men-
talis, & Vocalis.

Text. Re-
gul. c. 20.

Omino Deo univ[er]sum
omni humilitate, & p[er]se-
tis devotione supplicando
est: & non in multiloquio
sed in puritate cordis, &
compunctio[n]e lacrymarum nos exaudie-
mus.

Luc. 10.
89.

Prælud. Imaginare tibi Mariam
Magdalenam sedentem secus pedes Do-
mini, & audientem verbum illius, ac
mirâ suavitatem mentis meditanti-
ra Christi, Martham verò externo mi-
nisterio Christo inservientem.

Punct. I. Consid. Orationem
fiat per modum soliloquij, discurre
de vitâ & passione Christi, atque
seu de quatuor novissimis; sive

modum colloquij animæ quasi in intimum divinæ majestatis conclave admiffæ, tantæ esse præstantiæ, ut 1. animam sic Deum alloquentem, vel cum ipso colloquentem, reddat ei familiarissimam, contubernalem, amicam & sponsam, 2. Iplis Seraphinis & Beatis Deum incessanter benedicientibus in cælo sociâ, ac similem. 3. Contra omnes demonis tentationes fortem, potentem, ac formidabilem, ut ad illam precibus militiam non audeat propius accedere, metuens robur, quod illi oratio subministrat. 4. Imò, quod stupendæ excellentiæ & virtutis est, per orationis potentiam vinci invincibilem, & ligari omnipotentem: ut patet per exempla Abrahami, Jacob, Moysis, Iosue, Eliæ &c. in sacra Scripturâ, dum Deus, & omnia creata obdixerunt voci hominis orantis; dicente S. Chrysologo per hanc Moyses fit Deus, & ad suos triumphos militares mandat omnia elementa. O animæ dignitas! & gaudium, & voluptas! admitti in illud aureum sanctissimæ Trinitatis triclinium, ad sermocinandum in secreto Deitatis conclave ceu creaturam cum suo Conditorre, subditam cum Rege, famulâ cum Domino, reâ cum suo Iudice, & grotam cum cû Medico, filiam cû amantiſſimo Patre,

Orationis præstantia & vis.

Chrysol. l. 2. de orat. Deum.

Ligat Deum.

S. Pet. Chrysol.

o L
XXV
itate,
Men
ver
te, & p
supplic
multiloq
e corda
exaud
ibi
as p
tanem
extero
em.
onem,
discurre
atque
; live
modu

Genf. 1. 3.
6. 1.

sponsamque cum dilectissimo suo spou-
so. *Beata anima, que sic loquentem Deum
in se audit, & de ore ejus consolamur
verbum accipit. Beata aures, que vociferan-
tis sonantem, sed intus auscultat verbum
docentem.*

Ejus utili-
tates &
symbola.

*Punct. II. Confid. Innumerabiles uti-
lis orationis utilitates. Nam 1. Ora-
tio est veluti fons siccam cordis, ani-
mæ, operumque aream irrigans & fecun-
dans. 2. Est quasi nervus, & vigor
gorem membris ad currendam viam
mandatorum Dei. 3. Est aditus ad
animæ, corpus omnium actionum spiri-
tualium vivificans & vegetans. 4. Est
tanquam sol, cœlestes influentias com-
municans, intellectum illuminans ad
SS. Fidei mysteria, resque supernatu-
rales & cœlestes cognoscendas & de-
cogitanda omnia acta vitæ præparans,
ut nihil lateat incorrectum, vel corruptum
ne indigens. 5. Est instar ignis re-
verentiam ad pios affectus inflammans de-
vans, perficiens, sanctificans, confortans
& Deificans.*

*Exsurge anima mea, exsurge, & in-
sape Deo tuo psallendo & orando
mas, sicut pullus hirundinis, etiam de
lecto tuo frequenter meditare, in
lumba, gemendo, suspirandoque
amore, desiderando ardentem, am-
santem*

gando suaviter, fruendo incessanter.

Punct. III. *Consid.* Æqualem esse quotidianæ orationis respectu animæ, ac cibi respectu corporis necessitatem.

1. Namque sine cibo corpus quotidie deficit, pallefcit, & languet; sic in anima sine oratione mentali omnium virtutum vigor tepescit. 2. Sine pane, vel esca corpus sensim laborare, & operari non valet, deficientibus viribus; sic honorum operum fervor, gratia, & merita diminuuntur in anima sine oratione. 3. Tandem corpus fame perire debet, & mortuum vermibus, ac fœtore consumitur; sic tepescente orationis spiritu, & subrepentibus otio, ac negligentijs, anima disponitur ad mortalem lapsum, ad vermes, ad fœtorem carnalium, & mundanorum desideriorum.

(Examen institue super hac veritate.

Experior omnino, pijsime Domine, hanc ipsissimam esse veritatem, nisi enim semper lex tua meditatio mea est, intellectus meus meris vanitatibus distrahitur, affectus voluntatis languent, gustus spiritualium rerum desipit, hora nimis longa videtur, tardè accedo, interrumpo, indormio, vel omitto, & sensim in cordis insensibilitatem delabor.

Ejus summa necessitas, cum sit cibus animæ.

Vc-

Verumtamen conabor delectari,
 tari, exercitari, & scopare spiritum
 um, Deoque universorum Domino cum
 omni humilitate, & devotione impli-
 care, non in multiloquio tantum
 cali, sed internâ puritate cordis, in
 vore devotionis, & lacrymâ compen-
 sationis, ut exaudiri merear in simplici-
 tate animæ meæ, Te Domino meo les
 Christo præstante per gratiam tuam ex-
 citantem, moventem, pigritiam meam
 existimulantem, omnésque susceperis
 rationis actus comitantem & petentem.

DIGRESSIO XVII.

*De sancta Orationis; et Angelica
 Psalmodia eminentissima
 præstantia.*

THEOPHOBVS.

(I.)

UT inter has duas divini sacrificii
 Laudis species ab oratione excedat
 mur, quatenus mentalem completam
 & vocalem, divinè sensit de ea ille
 fricanus Præsul, hæc proferendo: *qui rectè vivit, qui rectè novit orare.*

*S. Aug.
 hom. 4. ex
 30.*

enim rectè & virtuosè vivere consistat in subjugandis illicitis carnis desiderijs, in contemnendis mundi illecebris & vanitatibus, in expugnandis diaboli tentationibus, animòque & animâ Christianæ pietatis feryore imbuendâ, omnia hæc ab inæstimabili virtute & efficacia orationis promanant. Hinc illud:

Si vis tentationes, & tribulationes superare, sis homo orationis: si vis pravas affectiones conculcare, sis homo orationis: si vis astutias Satanae cognoscere, ac ejus fallacias vitare, sis homo orationis: si vis carnis curam non agere in desiderijs, sis homo orationis: si vis vanas muscas cogitationum effugare, si vis animam tuam sanctis, & bonis cogitationibus, desiderijs, fervoribus, & devotionibus impinguare; cor tuum virili spiritu, & constanti proposito in Dei beneplacito stabilire, SIS HOMO ORATIONIS.

O præclarissimas orationis virtutes! quas pari encomio extollit S. Gregorius Nyssenus in hæc verba: Oratio est Virginitatis sigillum, viatoribus scutum, dormientium custos, vigilantium fiducia, ejusdem cum Angelis honoris conditio, presentium fructus, futurorum fruitio: & idem alicubi: Oratio est terrâ superior, igne ardentior, terribilis demonibus. Vnde tamen si gravis est nobis est nobis inimici tentatio, longè tamen gravior est illi oratio nostra.

II. Be-

Rectè orare est rectè vivere.

S. Bon. a. e. 37. de medit. vit.

Illis ingens virtus contra omnia vitia.

Orationis elogia. S. Greg. Nyss.

Idem serm. de S. Moyse.

S. Bern. serm. 3. in dedic. Ecclæ

Synod. Se-
nonen. An
no 1524.

II. Bene proinde in Senonen-
nodo dictum est: *Arma Clericorum
orationes & lacrymas, arma, quibus
stititur dæmoni, lacrymas, quibus
untur scelerum maculæ; arma, quibus
retorquentur omnia ignita tela nequitiarum
lacrymas, quibus carnalis concupiscentiæ
ignis opprimitur; arma, quibus
expugnatur infernus, lacrymas, quibus
perpetuæ ejusdem flammæ extinguitur.*
Et hæc sanè de causâ, non Religio-
sis duntaxat præcipitur, ut *semper habeat
spiritum in Deum elevatum, orientque in
ni loco, tempore & negotio; ne deus de-
catur, sine orationis frequentia, gestum
mam mortuam in corpore vivente.* Sed
Clericis omni instantiâ commendat
à sanctissimo Antistite Carolo ita con-
stituente: *In omni imprimis sanctâ oratione
vos assidue exercete; tum in meditatione
tacitæque piæ orationis studio singulis diebus
certo temporis spatio, toto castissimi animi
sensu incumbite.* Et iterum: *Virtuè præcipue
rarias Sacerdotes quotidie aliquid temporis
destinent orationi mentali, & Synaxari
mini conscientiæ. Quæ, quemadmodum
xit, ita suo complevit exemplo, denique
vix abire diem patiebatur, quin tantum
licet Archi-Episcopatus amplissimi mo-
le prægravatus, ternas sive quaternas
imò vergente ad occasum vitæ, octo in*

Oratio re-
commen-
data Reli-
giosis &
Clericis.
Climacus
c. 1.
S. Bonav.

Concil.
Mediol. 4.
in monit.

Constit. S.
Caroli c. 1.
Reg. 6.

S. Carolus
orationi
deditus.

regras horas, & non raro totas noctes orando & meditando insumperat.

III. Si modò ad alia tum Sanctissimorum Episcoporum, tum Sacerdotum, ac Religiosorum orationis frequentia & studio intensissimè deditorum exempla transire per tempus liceret, producerem tibi (etiam intermissis Sanctis Apostolis & priscis Anachoretis) Ioannem Alexandrinum, Bonifaciū Moguntinum, Martinum Turonensem, Servatiū Traiectensem; & ne ad remotissima transporter, Vdalricum Augustanum semper orare, aut pia legere solitum, & Conradum Constantiensem, sanctissimos Ecclesiarum Præsules, qui omnes orationi intensissimè dediti, mirisimis, è caelo visionibus & divinorum mysteriorum arcanis fuere illustrati, prout postremus Divus Conradus integrà nocte usque ad sequentem meridie, in Sacello Beatissimæ Mariæ Virginis, nuncupatæ Einsidlensis, Ordinis S. P. Benedicti in Helveria, orationi intentus audire meruit (inaudito aliàs exemplo) & videre Iesum Christum de caelis in dictam Capellam descendere, Pontificali habitu indutum, solemnè Missæ Officiū celebrare, accinentibus Angelis, assistentibus Apostolorum

Alij SS. Episcopi orationis studiosi.

Conradus Episc. orationi intentus videt caelestia mysteria.

Prin-

Principe, & S. Ecclesia Doctoribus, Pistolam Sancto Stephano, Evangelicis verò Divo Laurentio decantantibus, apparente supra Altare eius Augustissimâ Virgine Matre, ipsûmque obsequi Sacellum consecrare ipsidem, quibus illud facturus advenerat idem Sanctus Conradus, caremonijs. Producerem quoque tam tibi PHILOTHEUM quam tibi MONOPHILE magnam plurimorum Sacerdotum, atque Religiosorum catervam, qui dies noctesque interdictum ab oratione spiritum non relaxabant, quantiscunque studiorum, atque aliarum occupationum negotijs attentissimi: sanè profundissimus ille Societatis Iesu Theologus Suarez refertur afferre se, malle se omni suâ scientiâ & eruditione privari, quàm unicâ consuetudine suâ orationis mentalis horâ.

Dictum Patris Suarez de oratione

Fastidium orationis malum signum est.

IV. Cæteroqui, ut hanc partem animi, sive Ecclesiasticus, sive Regularis orationem fastidians, aut negligens pro infallibili veritate teneat, se magno obnoxium esse æternæ suæ salutis periculo; quemadmodum enim latentis in stomacho maligni humoris, aut mortalis infirmitatis manifestum indicium est, cibos nauseare, abhorrere, avertere, videri egerere etiam arte exquisitâ conditis, ita pro indubitato signo credendum, quod

animâ sive Religiosi, sive Clerici, imò & Laici orationem nauseantis latitare malignantem animi remissi, negligentis, dissoluti, ac non nisi ad laxitatis cupidinem, libertatis amorem, sensualitatis oblectamenta affecti, dispositionem ad mortale peccatum, & animæ mortem quantocyus præcipitentem. Hinc alter Mediolanensis Archi-Præsul: Væ, inquit, Religiose, & Væ tibi Sacerdos, tibi, si omisâ paulatim oratione, ac proinde cognitione tui, & officij, atque oneris tibi impositi, multitudo negotiorum, vel metra negligentia, te ad cor durum perducatur, quæ devotione (amplius) non incalescit, compunctione non scinditur, & seipsum non exhorret, quia nec se sentit, dum incipit sine sanctis & rationabilibus scrupulis vivere, neglectâ jam quasi penitus oratione. Sed nunc ad psalmodiæ præstantissimas laudes nos transferamus.

V. Sactosacta Iesu Christi Sponsa, & nostra Mater Ecclesia Militans ter optimè illas in cælis Angelorum & beatorum mentium Hierarchias æmulatura pro modulo suo, consuevit jam à primis incunabulis suorum natalium per suos fideles, maximè selectiores Ministros, statis temporum intervallis quâ privato Psalterij Davidici officio, quâ publico psalmodiorum, hymnorumque cantu simul

S. Ambr.
l. 10. epist.
28.

S. Bern. &
de consid.

Vsus psal-
modiæ ab
Ecclesia in-
stitutus.

facio

rauco & alternativo beneficiorum De
memoriam commendare, laudesque re-
ferre. At summis omnino votis expo-
rāndum foret, virtutem & energiam
sensum, & latentia in Psalmis mystica
& documenta tam veteris, quam novi
fœderis, Patriarcharum & Prophe-
tarum omnium, insuper Apostolorum &
Evangelistarum, ex Sancti Spiritus in-
flatu dictata, omnibus saltem ad dictum
psalmodiarum officium obligatis, penitenti-
ri intelligentiâ cognita esse. O quanto
dein inflammâti spiritus devotione illud
persolverent! Ô quanto vocis ex impro-
ptoris fundo attractæ alacritatē illud de-
cantarent.

Psalmodiæ
encomia,
virtutes,
concreta.

Nicet.
tract. de
Psalm. bo-
no c. 1.

VI. Mirificus est sanctus Nicetius in
extollendo psalmodiæ encomio, ita de-
clamans; hîc variato carminum genere,
Poeticis phrasibus, elegantibusque me-
taphotis Deus ostenditur, ut timor, su-
mulacra ridentur, justitia ingeritur, impietas
tas prohibetur, misericordia laudatur, in-
credulitas abdicatur, veritas reperitur, in-
mendacia damnantur, dolus accipitur, in-
nocentia collaudatur, superbia deigitur, ho-
militas prædicatur, pax sequenda deprom-
tur. Hîc contra inimicos postulat
protectio, vindicta injuriarum promit-
titur, oppressi sublevantur, vacillantes

tes confirmantur inflammantur frigidi, ex-
citantur pigri, totusque homo interior
renovatus, mirā suavitate perfunditur.

Hic, quod omnibus excellentius est, Chri- *Idem.*

si Sacramenta cantantur: generatio enim
ejus exprimitur, virtutes Domini referun-
tur, passio ejus veneranda depingitur, resur-
rectio gloriosa monstratur, rejectio plebis im-
pie, & gentium hereditas nominatur, ig-
neus Domini manifestatur adventus, terri-
bile de vivis, & mortuis judicium panditur,
Spiritus creantis emissio, & terræ renovatio
revelatur; post quæ erit in gloria sempiternum
justorum regnum, & peccatorum perenne sup-
plicium. Præterea habet hic infans, quod la- *Doctrina.*
teat, puer, quid laudet, adolescens, quid cor-
rigat viam suam; juvenis, quid sequatur,
senior, quid precetur; discit hic fœmina pu-
licitiam, pupilli inveniunt Patrem, Viduæ
Advocatum, oppressi Iudicem, pauperes Pro-
visorem, advenæ Custodem, Reges, Iudicēs-
que audiunt, quid timeant.

VII. In psalmis invenitur, quod
consoletur tristes, quod temperet læ-
tos; quod humiliet superbos, quod
moneat, increpet, terreatque peccato-
res, ut aut minis, & pœnis coercéan-
tur, aut promissis invitentur ad cor-
rectionem: dum enim suaviter psalmus
auditur, cum delectatione animū pene-
trat, & remedium per pœnitentiā la-

crymosam salubriter eis ingeritur. Vnde Dominus Deus per David servum suum confecit potionem, & omnibus omnino suscipientibus aptam medicinam, qua dulcis esset gustui per cantationem, & efficax ad curanda vulnera peccatorum per suam virtutem. Hæc & in illius sensum S. Nicetius Trevirensis Episcopus, qui ab utero matris (inauditum prodigio) rarus cum monachali corona prodiens, quasi jam ad monasticam psalmodiam inauguratus esset, precibuscum gantes de ejusdem bono, & vigiliis nocturnis tractatus edidit, non dudum in Gallia ex verustatum tenebris rursus in lucem vindicatos. Ex quibus intelliges, qualiter psalmi adeo potentes dicantur, ut etiam saxa illis respondent, id est, faxea peccatorum coram emolliantur, & ipsas etiam ex lapideo pectore, atque adamantino corde lacrymas cedere valeant uberrimas. Testis luculentus est S. Augustinus, quod se ita fateretur: *Quantum flevi in hincis & canticis, suave-sonantis Ecclesie vocibus commotus acriter! voces ille infudit auribus meis, & eliquabatur veritas in cor meum, & ex ea astuabat quiescentia pietatis, ET CVRREBANT LACRYMÆ, ET BENE MIHI ERAT CANTATIONIBUS EIS.* Vnde idem vocat psalmodiam

S. Nicetius rarus ut Monachus nascitur.

Ex Menol. 5. Dec. & 6. Oct.

S. Ambr. in praef. ad Ps. & S. Basil. in expli. Psal. 1.

Illius cantus lacrymas dulces elicit.

S. Aug. l. 9. Conf. c. 6.

Primum incipientibus elementum, profi-
cientibus incrementum, perfectis stabile fir-
mamentum, opus Angelorum, exercitium ca-
lestium, spirituale thymiana.

In Prolog.
super ps.
tom. 2. p.
1.

VIII. Voluit autem Deus hoc psal-
terium quorumcunque Dei, & Eccle-
siae Ministrorum gratissimum suae Ma-
jestatis obsequium admirandis saepe
prodigijs testatum facere, ut tanto ad il-
lud eisdem redderet promptiores, quod
id sibi, Sanctisque suis acceptius esse,
demonstrabat. Stupendum illud, quod
& rarissimum: quando in vigilia as-
sumpta gloriosissimae Martyrum Regi-
nae quadraginta Cistercienses Monachi in
Hibernia, sub foedissimae Iezabelis Eli-
sabethae imperio sacrilega haereticorum
manu capitibus ad unum omnes trun-
cati (solo Cellerario tum casu absen-
te) ne tanta instans solemnitas suo de-
fraudaretur applausu, ipso reduce & in-
spectante, resonantibus quoque ultrò
campanis; humo se relevantes, & abscis-
sa capita jam coronis caelestibus insigni-
ta, corporibus truncis imposuere, &
in sua quisque sedilia euntes, cum pal-
mis in manibus, tam solemniter ritu, can-
tilique dulcedine vespertas decantarent,
ut non homines, sed meritissimos Angé-
los Cellerarius credisset eos esse, nisi
singulos Confratres suos cum obruti-

Monachi
occisi psal-
terium Vespere
ras.
Ex Menods
14. Aug.

caro Abbate de facie cognovisset :
que vidisset omnes sese (cantatis vesp-
ris) in pristinum locum , & statim
obitus triumphalis collocasse. Huic non
multum absimile, æquè vix aliàs obitu-
m recensetur in Vita B. Petri de Es-

Monachus
mortuus ju-
vat è sepul-
chro canta-
re: *Te De-
um lauda-
mus.*

Polland.

23. Mart.

n. 5.

gubio in Umbriâ, Ord. Eremitarum S.
Augustini, qui post suam mortem in
sepulturam Fratibus de nocte psalle-
tibus, hymnumque: *Te Deum laudamus*
incipientibus suavissimâ voce alternatim
canendo: *te Dominum confitemur*, antiphona
cunctis, totamque perlustrantibus Ec-
clesiam, sicubi tam dulciter respon-
dentem invenirent, aperto tandem se-
pulchri loco, repererunt dictum Be-
atum ore patulo, manibusque junctis,
ad cælum protensis, genuflexum, sub-
que ejusmodi corporis constitutione,
quasi tacitè illud psalmi ingeminante

*Psal. 133. In noctibus extollite manus vestras, & benedi-
cite Dominum, corpus ejus exinde in de-
centiorem locum translatum est.*

IX. PHILOTH. Sunt hæc stu-
penda defunctorum Religiosorum pro-
digia, sed his parùm inferiora referun-
tur in historijs Ecclesiasticis, de Sacro-

SS. Martyr.
Sacerdotes
occisi, psal-
lere auditi
sunt.

dotibus sævissimo Diocletiani ferro pro-
fide Christi trucidatis. Cùm enim in
ror impijssimi sanguisugæ selecti illi

quæque Ecclesiæ membra, & ea maximè, quæ fuerant ordinis Clericalis, absumpser, circa eorundem Reliquias & sepulturas stas semper horis, matutini, laudum, cæterarumque usque ad vesperras inclusivè, auditi fuere ijdem psalmodiæ cantus, quos illi in vivis, suis in Ecclesijs, vel quandoque in subterraneis cœmeteriorum Sacellis & Cryptis convenientes modulari consueverant. Quos & quales, putas THEOPHOBE, fuisse istos Choraulos? An beatissimos illorum Martyrum Manes? An Genios cælestes vicè occisorum supplentes?

THEOPHOB. Vtrumque si dixeris, rectè dixeris; nam & animæ illæ triumphanti in Ecclesiâ gloriosæ auditæ sunt cantare Deo *canticum novum*, ut *moniti resonarent laudationem*; & illi alati Musici multoties cælo delapsi, *psallentibus medios se immiscunt, congaudentes de puritate alacriter psallentium*; ubique solliciti, *ne vel divina interrumpantur, vel hæc cælestia cantica commaculentur*. Aut ipsimet etiam absentium vices vocesque suppleverunt.

X. MONOPH. Sit interlocutioni venia, ad manus mihi est liber Italicus, *Prato fiorito* intitulatus: in quo non dudum sequentia legi; vidisse S. Bernardum, cælestes illos Ephebos in

*Apoc. 5. 9.
Isa. 44.
23.
S. Chrys.
in explic.
Ps. 137.*

*Prato fiorito
ritodiva
rij Essemp.
c. 19. es
semp. 1. c.
2.*

D d 3

Cho.

Choro cum singulis Fratribus stantes, atque psallentes ꝫ vidisse ad gloriosum Hymnum : TE DEVM LAUDA-

§. Bern. videt Angelos cum FF. psallentes.

MVS, aliam novam innumerabilem splendidissimorum Spirituã multitudinem de cælis descendere, incredibili acritate omnes Fratres animare, excitare, dæmones abigere, & qui devotius psalmodiam suam persolvebant, extraordinarios applausus apud eosdem exhibere. Vidisse insuper aliã vicem Angelos Custodes singulorum Fratrum vidisse, dico, illorum voces lectionum,

Angeli notant diversi modè verba psallentium.

recitationum, & cantus, in peculiaribus charta diligentissimè notare; ac perfectissimã devotione psallentium verba, & syllabas purissimo auro; minus devotorum argento; tepidorum, ac lenolentiorum atramento; negligentium, & distractorum, vel aquã solã, vel totaliter nihil inscribere. Et ex post facto eundem ter Beatum Patrem, cum dictam visionem, quã annotatione Angelicarum differentiam mellifluis sermone convocatis FF. exposuisse.

Angeli & B. V. suppleant in choro vices absentium.

THEOPH. Praclarè ad rem notissimam; sed omnem superat admirandissimam, quòd tam Angeli, quã ipsam augustissima Angelorum Regina, sanctorum devotorum ex causã infirmitatis choro absentium vices obijisse leguntur;

itur; ita enim in Monasterio Corbei-
ensi in Westphaliâ, durante multis sæ-
culis Religiosi instituti sanctitate, quo-
ries quis infirmitate detentus, chorum
frequentare impediabatur, Angelus ejus
perceptibili voce munus absentis sup-
plevit. Et alibi Beatissima Virgo Maria,
vidente innocentissimo Fratre Abundo,
splendidiſſimo inducta cucullo, psallenti-
bus in choro se inseruit, itidem psal-
lendo, & pro eodem suo devotissimo
cliente psalmos intonando.

*Ex Menol.
Benedict.
19. Martij*

XI. His ultra non est quod addam
ad psalmodiæ commendationem. Est
tamén, quò sacratissimum inprimis cœ-
tum Clericorum omnium, horis aut
privatim recitandis, aut publicè psallen-
dis obligatorum alloquar: Scio opera tua &
salem, & ministerium, & laborem & pati-
entiam; scio nobilissimi DD. Canonici
vestras multiplices, gravesque Chori oc-
cupationes in dicendis & canendis tot
vivorum & mortuorum Officijs, quæ
vos maximâ totius matutini temporis
parte occupant; rursumque ad pome-
ridianas Vigiliâs & Vesperas compel-
lunt, scio in his patientiam vestram &
laborem vestrû. Scio, vigilantissimi ani-
marum Pastores, sollicitudines, curas,
& irremissibiles vestras pro ovium com-
mularum salute defatigationes: Sed ha-

*Apoc. 3. r.
segg.*

*Sacerdo-
rum occu-
pationes in
templo as-
sidue.*

Ibid.

beo adversum vos circa diviniſſimi iſtius
 cy psalmodici quotidianum pensum hec pauca
 non enim invenio opera vestra plena coram
 Deo; si nimirum unica vel seſqui hora
 persolvendi officij, & suavissimi
 cum supremâ Dei Majestate colloquij
 & concertationis Archangelicæ, alioquin
 bus videretur gravis, onerosa, mole-
 sta & nimis diuturna; quibus tamen
 confabulationis inutilis, conversationis
 mundanæ, symposiorum, relaxationum
 quandoque satis dissolutarum commo-
 cium, tam fortasse jucundum, gratum,
 amabile suave, & nimis breve appa-
 ret.

Fastidia
 psalmodiæ
 non recrea-
 tionum.

Nimiaz re-
 citandi ac-
 celeratio-
 nes.

Interfabu-
 lationes.

XII. *Habeo adversum te*, inquit Ange-
 lus Apocalypticus, quisquis es sive Regu-
 larium, sive Clericorum, si horas
 psallendo, sive recitando tantis cum ac-
 celerationibus, versuum præcipitatis
 verborum conglomerationibus, muta-
 tionibus syllabarum, & vocum
 copationibus percurreres potius, quam
 ritè persolveres, quasi unicus tam An-
 gelici operis scopus esset, citò hinc
 Aut si inter eas oculis & animo quæ-
 versum voluntariè evagantibus ab-
 tus, sopitus mero, vel somno, aut (co-
 tra hæc) risu, confabulatione, vel ali-
 actionibus incompotentibus interru-
 pendo, postmodum tumultuariè & pe-
 fu-

functoriè transcurreres, cum tam crebro & probabili invaliditatis periculo, gravi Divini Numinis offensâ, & restitutionis emolumentorum beneficij obligatione. Hinc illa Clementis PP. V. in SS. Canonibus ad Venerabilem Clerum lamentatio. Gravi turbatione commoventur, quòd pleriq; Ecclesiarum Ministri modestiâ Ordinis Clericalis abjectâ, dum offerre Deo sacrificium laudis, fructum labiorum suorum in puritate conscientia, & animi devotione deberent, horas Canonicas dicere, seu psallere transcurrendo, syncopando, extranea quidem, & plerumq; vana, prophana, & inhonesta intermiscendo colloquia; tardè ad Chorum conveniendo; canes secum ducendo &c. ac quasi nihil prætendentes de Clericali militia in corona, vestibus, & tonsura, divina celebrare, aut eis interesse nimis indevotè præsumunt &c. Ex quibus Ecclesiasticum plerumq; perturbatur Officium in Divine Majestatis offensam, & adstantium scandalum populorum &c. Idèd sancimus, ut in Cathedralibus, Regularibus, & Collegiatis Ecclesijs horis debitis devotè psallatur. In alijs verbò convenienter, & debite celebretur, ac recitetur divinum diurnum, & nocturnum officium; si Dei & Apostolicae Sedis indignationem evitare voluerint.

XIII. Hinc etiam illi S. Bernardi ad suos Religiosos gemitus: Doleo, aliquos

Clement.
de celebr.
Miss. cap.
Gravi.

Gravis que
rela Cle-
mentis PP.
contra Sa-
cerdotes.

3. Bern.
serm. 7.
super Can-
tic.

Querela
contra fom-
nolentos
in psallen-
do.

Nullum
meritum
inde votæ
psalmodiæ.

quos vestrum gravi in sacris vigilijs de-
mi somno, nec celi cives, qui psallentium
dignantur admisceri solent, revereri, in
presentia Principum velut mortuos apponere,
cum vestra ipsi alacritate permoti, vestro
teresse solemnij delectantur. Verum in
vestram desideriam quandoq; abominantes, cum
indignatione recedant, & incipiat unquam
q; vestrum eum gemitu dicere: Longe sepius
notos meos à me, posuerunt me abominatio-
nem sibi. Ecquid, existimatis, fructus
folatij, suavitatis internæ, gratia calo-
stis, meriti supernaturalis, ex tali inas-
tento, vago, incomposito, accelerato,
& lurido vel psallendi, vel recitandi ob-
ficij ritu, enasciturum, nisi quantum Spi-
ritus Sancti dictamen per os Prophetæ
disposuit ejusmodi verbis: *Ponite curiam
vestra super vias vestras; seminastis multum
& intulistis parum: comedistis, & non estis
satiati, bibistis, & non estis inebriati, operastis
vos, & non estis calefacti, & qui metentes
congregavit, misit eas in saccutum perditionis,
hoc est; attendite & considerate, an
non ex toties iteratis Sacrificijs, preci-
bus, cantibus, psalmodijs & laudibus
divinis, ceu uberrimis seminibus, tor-
ribus, & botris meritorum gratia &
gloriæ, nihilominus & mellis & vinobus
quia vestra sit sterilis & infœcunda*

non spiritus interni vivacitas tota exarscat, anima vestra omni caelestis suavitatis gustu & sapore (qui latet in pia masticatione & ruminacione psalmodum) sit penitus destituta, & (quod magis pertimescendum) omne impensum temporis, & laborum vestrorum lucrum perdat, imò & animae gravissimam subeatis jaeturam. Certè cuidam devoto Sacerdoti, attestante S. Vincentio Episcopo, ostensa fuit per revelationem innumerabilis multitudo animarum illorum Ecclesiasticorum in purgatorio gravissimos saccos igneos gestantium, plenos syllabis, versibusque psalmodum, quos vel ex malâ consuetudine synco-
pabant, vel non ritè, integrè atque devotè pronuciabant.

*Prato fiora
to l. c. es-
temp. 11.*

*Gravis.
pœnæ pur-
gatorij in-
divotè psal-
mos persol-
ventium.*

XI V. Quapropter honoratissimi Sacerdotes, simul & Religiosissimi Claustrales, si sanctis Cœlitibus, Martyribus & Confessoribus, si Angelicis Spiritibus, Ipsi que ter Max. cœlorum Dominæ, psalmodiæ devotio tantæ femper curæ est, ac fuit, ut tot inauditis cœlestibus prodigijs legatur nobilitata, quid faciant terræ vermiculi, quid humiles cicadæ? Quantam de hoc superdivino Laudis Dei officio homines ex-
stimationem sibi imprimere oportet, ut psallendo non fatuè, inaniter & insipide
psal-

*Hortatio
ad psallendum sapi-
enter.*

*Quid sit
psallere sa-
pienter.*

Pfal. 46. 8. *psallant, sed sapienter, hoc est, ut illi*
S. Carol. *us Carolus constituit ijs verbis: In Do-*
Const. c. 1. *nis officijs diligenter curent pronuntiationem*
Reg. 8. *integram, attentionem & reverentiam in*
interiorem, tum exteriorem. Aut, veluti
Basiliius exponit: Si quis intellectum in
um intendat in verba singula psalmodie, sicut
gustus intentus est ad discretionem saporum
ciborum, iste complet, quod dictum est: Psal-
lite sapienter; imaginando nimirum sub
intermediam Archangelorum præsentiam,
ac stando cum reverentia & dignitate
S. Bern. *plina: ut vel choreas ducant cum angelis*
Serm. 7. super Cantic. *vel de divinis laudibus & amore cum illis*
S. Chryso. *contendant.*
in explic.
Pf. 137.

MEDITATIO XXVII

De eiusdem divinae laudis per
Psalmodyam excellentiâ, utilitate,
te, atque devotione.

Textus
Reg. c. 19.

Cum ad opus divinum assistimus, semper memores simus, quod ait Prophetâ: *Servite Domino in timore. Et iterum: Psallite sapienter. Et, in conspectu Angelorum psallam tibi.*

Isai. 63.

Prælud. Imaginare Majestatem Domini in cælo, in tabernaculo sanctissimi Sacramenti, sedentem in solio, & assistentem

assistentes Seraphinos clamantes alter ad alterum: Sanctus, Sanctus, Sanctus &c.

Punct. I. *Consid.* Psalmodiæ dignitatem. Nam 1. transformat homines in Angelorum similitudinem, qui coram cælorum Rege solemniter indefinenter agunt vigiliis, & promunt laudes cælestium cantionum, ac inter psallentes discurrunt velut inter consortes regni; nunc ascendentes, nunc descendentes ad offerendas Deo laudes ipsorum: 2. Illius delectationem: Est enim gratissima animarum tranquillitas, jucunda cordium serenitas, dulcis morientium consolatio, & honesta latantium compositio. 3. Illius magnam efficaciam: sicut demones fugat, celos aperit, Sanctos lætificat, Angelos in adiutorium invitat, & Deum ad miserendum provocat.

Psalmodiæ dignitas, delectatio, efficacia. B. Laur. *Infin. de disc. & perfect. Monach. c. 17.*

Blos. *in can. vit. spirit. c. 18.*

Idem ib.

A, a, a, Domine! nescio loqui, indignus sum tam Angelico officio, quia vir pollutus labijs ego sum: sed tu piissime munda cor meum, ac labia mea calculo ignito, ut dignè, & ferventer laudes tuas valeam annunciare.

Jerem. cap. 1. 2.

Punct. II. *Consid.* Psalmodiæ utilitates. 1. Si eam solam haberemus, posset nobis per omnem vitam sufficere ad omne spirituale exercitium, legendi, meditandi, Deum laudandi, & precandi. 2. Est thesaurus om-

Utilitas, fructus. Blos. *in prefat. madul. Psalmodiæ.*

omnia continens spectantia ad emendationem, purgationem, & illuminationem, sive animæ consolationem. Unde vocatur *turris, galea, gladius, medicina, alimentum, lux, solatium*, &c. Erigit fidem, spem, & charitatem, docet odium peccati, contemptum mundi, desiderium cæli, patientiam, sobrietatem, castitatem, paupertatem, obedientiam, fiduciam in Deum, conscientia tranquillitatem.

Magna hæc sunt, o anima mea, sed quæ utilitas in eis, si repetat affectus, distrahatur animus, evagentur lumina, dormitent oculi, tædium diurnitatis obrepat, & os in risum, aut lingua confabulationem solvatur? o si æstimares te de cælis à Deo semper respici, & quod ab Angelis præsentibus die notentur, & tu quoque Domino factori opera tua concitarentur, quomodo cantando & comore id faceres?

Regul. c. 7. gr. 1.

Reg. c. 47.

Angeli docent modum psallendi.

Ex Laur. vent. Justin loc. cit.

Punct. III. Confid. Ab Angelis doceri, quomodo psalmodia sit peragenda, his verbis: *Nos superi cives, & signa sancta intersamus chorus laudantium, & vent. Justin ultimusq; in laudibus psallentium, si tamen*
 1. distinctè. 2. Si attentè. 3. Si vigilanter. 4. Si ardenter. 5. Si concorditer. 6. Si humiliter.

dicantur. Tunc tanquam fideles Custodes comprimimus immundorum spirituum impetus, ubiq; alacres & festivi: O SI LICERET VOBIS NOS OSTENDERE, PRORSVS OMNIS TORPOR ABSCEDERET, OMNISQVE IGNAVIA FVGARETVR. *Econtra eas laudes abijcimus, quæ negligenter pronunciantur; indignamur oscitantes, tedious, tepidos, labijs quidem Regem nostrum honorantes, sed corde longius remoto, dum non invenimus, quid offeramus, nostram mox presentiam subtrahimus. Ecce hæc Angeli: examina te super omnes conditiones, & sic ora ad SS. Angelos.*

Indignantur contra luridè psallentes.

O fidelissimi Custodes nostri nolite elongari à nobis, nolite nos ponere vobis abominationem, sed excitate dormientes, & stimulate tardantes, removete tentationes, & adjuvate psallentes.

Vt purè, alacriter, concorditer, & solemniter semper in corde, ac jugiter ore Domino decantemus, servientes ei in timore, psallentes sapienter, & in conspectu Angelorum adoremus, & confiteamur Nomini Domini altissimi.

CON.

CONSIDERATIO I. ANTO
MERIDIANA.

De continuo Sanctorum PP. Oratio-
nis Mentalis & Vocalis stu-
dio.

Gerf. l. 1. c. 18. n. 2. **S**ancti Patres per diem laborabant, & no-
ctibus orationi diutina vacabant: quan-
quam laborando ab oratione mentali non
Ibid. n. 3. cessarent. Omne tempus utiliter expe-
debant: omnis hora ad vatumandum Deo in-
vis videbatur, & præ magna dulcedine con-
templationis, etiam oblivioni tradebatur ne-
cessitas corporalis refectionis. O quantifac-
it in principio omnium Religiosorum
devotio orationis!

CONSID. II.

De divinâ laude & necessitate ce-
lestis auxiliij contra evagationes
inter psallendum.

Gerf. l. 3. c. 36. 1. **D**ominè hoc opus est perfecti vni-
quam ab actione celestium Laudum
animum relaxare: quoniam infortuna
Ibid. c. 23. me vanæ cogitationes affligentes animam
5. & c. 8. meam: quomodo perfringam eas? clarissime
9. Tu, IESV bone, claritate interni luminis
cobibe evagationes multas, & vim facti-
entes elide tentationes, ut abundantia de-

*dis tua resonet in Aula sancta: ministra devo-
tionis aquas: ut cantem amoris canticum;
& deficiat in laude tua anima mea, jubilans
ex amore.*

Ib. c. 5. 6.

DIGRESSIO XVIII.

*De infinita præcellentiâ Sacrosan-
cti Missæ sacrificij; & incompa-
rabili dignitate ac potestate Sta-
tus Sacerdotalis.*

THEOPHOBUS.

(I.)

Multa hæcenus Reverendissimo sta-
tui Sacerdotali sparsim in supe-
rioribus inserui hortamenta & docu-
menta, quibus tum ex gravitate pecca-
ti, ac metu novissimorum, cum ex e-
nentissimâ conditione sui status ac vir-
tutum amore permoverentur, ejusdem
hæc dignitatis decorem & sanctitatē illi-
bitim conservare, facturus tamen ero in-
gentis operæ pretiū, si in præsentî discursu
infinitam præcellentiâ sacrosancti Sa-
crificij Missæ, quod quotidie obeunt, &
transcendentale Sacerdotij officium, quo
funguntur, quasi Iliadē in nuce compre-
hendens, expendam. Inter omnia collata
humano geneti à Deo ter Opt. beneficia,
E e vel

Sacrificij
Missæ dig-
nitas, uti-
litas.
B. Laur.
Justin.
serm. de
Corp. Chr.

vel suppeditata hominum necessi-
bus remedia, aut vitæ spiritualis ad-
menta, nullum prorsus sacræ Missæ ob-
latione dignius, nullum utilius, nullum
quæ divinæ Majestati acceptius: peccato-
rum enim Deo tribuitur honor, Angelis
contubernium, exulibus cælum, Re-
gioni cultus, justitiæ debitum, nocentibus
sanctitati, obedientia legi, gentibus
des, lætitia mundo, credentibus gau-
dium, unitas populis, virtuti robur,
hominibus pax, spes laborantibus, et
pervenientibus gloria. Vnde illam præ-
sima mem. Urbanus VIII. in suo dis-
plomate ante novum Missale dig-
nitate tali præconio extollit. Si quid
rebus humanis, quod nobis superni cœli
in eos invidia caderet) invidere possent,
certè est sacrosanctum Missæ Sacrificium,
cujus beneficio fit, ut homines quidem in-
cipatione in terris possideant cælum, dum
te oculos habent, & manibus contritum
sum cæli, terræque Conditorem. Vnde tan-
tò magis mortalibus est laborandum, ut
tantum privilegium cultu, atque honore de-
bito taceantur, caveantque Angelus negligenter
via osores, qui sunt æmuli veneratissimi.

II. Hoc porrò Sacrificium multo
ex capitibus absolutam quandam
spectivam sortitur infinitatem: re-
spectivam quidem ex diversis finibus

Infinita il-
lius virtus
ad expian-
da peccata.

hæ institutionis à Christo Iesu factæ, in-
primis, ad expiationem omnium pecca-
torum totius mundi, quæ cum & nu-
mero & quantitate molis sint infinita
(ut supra perpendimus) Divinæ mise-
ricordiæ placuit, etiam infinitæ efficaci-
tatis antidotum præparare, ut par esset
morbo gravi medicina salutaris: Dein
offensa infinitæ Majestatis Dei procul-
dubio non requirebat ad sui placatio-
nem condignam, nisi sacrificium quod-
dam omnes omnium creaturarum pa-
rificas hostias & holocaustomata super-
excedens, cum cætera omnia intra
sæ finitatis limites se continentia, nul-
lam fuissent habiturâ parilitatem. Acce-
dit, quod, cum beneficia illius summæ
bonitatis mundo licet ingratiſſimo (ut
de naturalibus raceam) plenissimo co-
zucornu effusa pluraque sint in ordi-
ne supernaturali meritorum & gratiæ,
non ad ipsammet Dei filiationem, &
gloriæ hæreditatem creaturam rationa-
lem elevantiâ, quæ, obsecro, alia æter-
no Benefactori debebatur gratiarum a-
ctio, quam tale Sacrificium Laudis,
quod ex parte sacrificantis & sacrificati
absolutâ infinitate dignificaretur? Ultra
quod omnia omnium gentium à mundi
constitutione summo & infinito Numi-

Excedit
omnium vi-
ctimarum
efficaciã.

Est condig-
na gratia-
rum actio
pro Dei be-
neficijs.

Et condig-
nus honor
summo
Deo debi-
tus.

ni, seu putato, seu vero oblata sacrificia
in id principaliter collimabant, ut
Numinis altissimæ Majestati, omni-
potentiæ, omniscientiæ, omnipræsentiæ &
immensitati condignus honor exhiberetur,
& gloria, etiamsi innumerabiles
bestiæ agri & pecora campi fuissent quo-
tidie in hunc finem mactata, eum
hominum milliones in holocausta ob-
jecti, interempti, cremati, & sacrificio
nihil adhuc condignitatis ad debitu-
m tam immensæ Majestati honorere-
sultare poterat; cum & insulæ quasi patris
exiguus, & cum animalibus omnes gen-
tes quasi stilla situlæ, aut quasi milium
& inane reputatæ sint ei, & nec Libanus
suffecisset ad succendendum. Co-
mentissimè ergo æterni Patris Sapien-
tia, ad deferendum & proferendum
Deo honorem, obsequium, subjec-
tionem & cultum suæ infinitæ dignitati
condignum & parem, hoc altissimum
sacrificij mysterium tam dicta respici-
va, quam mox dicendâ absolutâ & in-
trinsecâ excellentiæ infinitate præpa-
rans instituit, ac universo propagavit
orbe.

III. Attende modò, ô genus
Ætium Sacerdotum tam sæcularium, quam
Regularium, quos omnes hic jam con-
pello, & quotquot è Clericis, aut

fessis Religiosis ad ter millies sanctum
 Sacerdotium aspirant, advertite ani-
 mum ad excelsiorem adhuc vestri istius
 sacrificij, quod quotidie obire cogitatis,
 infinitatem, ut abinde & vestram mini-
 sterij, & gradus altitudinem ultra omnes
 Reges & Principes terræ, supra omnes
 Archangelorum & Seraphinorum cater-
 ras, ad usque æterni Patris omnipoten-
 tiam elevatam recognoscatis. Enim-
 vero dum vos hoc Sacrificium vestris
 manibus tractatis & offertis, non existi-
 mate (inquit aureum illud os) hæc ve-
 stre esse virtutis opera, sed manum Christi
 invisibiliter extensam; siquidem in ipsâ im-
 molationis hora ad Sacerdotis vocem
 celi aperiuntur, Angelorum agmina
 descendunt, summis ima sociantur, jun-
 guntur terrena cœlestibus, unumque ex in-
 visibilibus & visibilibus cõficitur. Quod-
 que omnem admirationem excedit, tota
 sanctissima Trinitas, Pater, Filius & Spi-
 ritus Sanctus ad omnes Sacerdotis sacri-
 ficantis actiones internas, atque exter-
 nas videlicet ad intentionem, affectus
 cordis, verborum consecrationis pro-
 motionem, motus manuum, & genufle-
 xiones concurrunt, non solum ut causa
 efficiens, sed cum Sacerdote & per Sa-
 cerdotem operatur, ut intimè præsens.

*S. Chryf.
 hom. 83.
 in Matth.*

*S. Greg. I.
 4. dial. c.
 57.*

*Ad quodli-
 bet Sacrifi-
 cium Missæ
 concurrunt
 SS. Trinitas*

*S. Aug. in
 Psalm.*

IV. Oculatos testes desideratis
 ipsum S. Chrysoſtomum produco, quem
 S. Nilus Abbas teſtatur, vidiffe cum de
 vina ſpectacula; vidit & ille, Cili-
 enſium gloria, Lauſanenſis Antifiteſ-
 niſcius adſtantes ſibi utrinque An-
 geli, miniſtrantes ad Aram, manum de-
 bilem iuvantes, extendentes, elevantes
 ac remoyentes. Idem, ac multo ante
 uſ conſpexit B. Gereon Hemmenrode-
 ſis Monachus, ſcilicet Chriſtum ipſum
 ſub Miſſæ Sacrificio apparentem in-
 tari, & ex vulneribus ſanguinem lani-
 roſeum in calicem Sacerdotis uberem
 diſtillantem. Sed nec illud prætermi-
 tendum, quod tam a Surio, quam alijs
 refertur de ſanctiſſimo Vdalrico Pre-
 ſule Auguſtano, cum non modo in di-
 nis pſalmodiæ laudibus ita exaſſiſſe,
 tam ipſe, quam alij ſecum pſallentes ce-
 leſtibus viſionibus sæpe illuſtrarentur,
 fed etiam ſacris ad aram quotidie ſiſte-
 tanto cum devotionis ſenſu operam
 eſſe, ut aliquando in Sancto Palatii
 die multâ aſtante Clericorum caterva
 apparuerit dextera quædam ſuperna,
 quæ conjunctim cum Epifcopi cele-
 brantis dexterâ divina ſanctificare ſa-
 cramenta; dum autem Henricus Pre-
 byter Cantoris officio fungens, factum
 evulgaverat, ab humillimo Atriſtineo

*S. Nilus
 in epiſt. ad
 Anaſtaſ.*

Ex Menol.

19. Febr.

*Angeli &
 Chriſtus aſ-
 ſiſtunt Sa-
 crificanti.*

Ex Menol.

1. Aug.

Sur. in

Vit. 4.

Inl.

*S. Vdalri-
 cus inter
 pſallendum
 viſionibus
 illuſtratus.*

*Inter cele-
 brandum
 cæleſti ma-
 nu adjunctus.*

propter gravi oburgatione, & rubore
 suffusus est. Hæc quoad principalem
 sacrificantem, qui ipsemet Dei Filius con-
 comitanter cum Patre & Spiritu San-
 cto est.

Vanæ glo-
 riæ osor.

V. Quæro jam ex vobis, quoto in ordi-
 ne Sacerdotè ceu minùs Principalem tam
 ineffabilis Sacrificij Ministrum colloca-
 bimus? Qui ad Aram pro universo or-
 be Legatus intercedit, cui totus mun-
 dus concreditus est? Longè infrà rem-
 erit, etiamsi eum & Regem, Regum-
 que superiorem dixerimus, quantò
 enim augustissima templa anteriora
 sunt superbis Regum palatijs, vene-
 rabiliora Sanctuaria amplissimis aulis,
 Altaria digniora profanis Tribuna-
 libus, solemniora Sacrificia strepito-
 sis judicijs, Sacratiora vestes Ecclesiæ
 Regum purpuris, nobiliores mitræ &
 baculi Pastorales, gemmatis coronis ac
 sceptris, tantò præstat Sacerdotalis dig-
 nitas, potestas, & Iurisdicção, omnium
 simul Regum potentia, Majestati, Im-
 perio.

Sacerdos
 longè præ-
 cellit regi-
 am digni-
 tatem.

Quippe Regi commissa sunt cor-
 pora, Sacerdoti anima; Rex maculas cor-
 poris remittit, Sacerdos autem maculas pec-
 catorum; ille cogit, hic exhortatur; ille ne-
 cessitate, hic consilio: ille habet arma sensibi-
 lia, hic arma spiritualia, ille bellum gerit
 cum hominibus, huic bellum est cum demo-
 nibus;

s. Chryf.
 hom. 4. de
 verb. Isaiæ
 Antitheses
 potestatis
 Sacerdota-
 lis, & re-
 giæ.

Ee 4

nibus;

nibus; ille reos etsi confessos & dolentes ad furcam condemnat, hic lætæ etiam Majestatis divinæ fontes, peccantes, & confessos à culpâ & peccato supplicio & reatu æternæ damnationis liberat. Hinc merito Sacerdos Majestati Regis potentia in genua inclinatur, ad pedes advolvitur, simplici manu caput diademate coronatum submittit, à dextera sacram benedictionem exambit, à digitis unctionem, & consecrationis inagurationem recipit, quod excessivæ potestatis est, ab eisdem authoritatæ & Jurisdictione vel dissolutionis, vel condemnationis sententiam exspectat.

Reges Sacerdotum sententijs subjeçti.

S. Ephrem Syrus.

PHILOTH. Omiraculum stupendum! ô potestas ineffabilis! ô tremendum Sacerdotij Ministerium, spirituale, sanctum, irreprehensibile, excedit omnem intellectum & orationem, & cogitationem, & numerum altitudinis dignitatis Sacerdotalis.

Præcellunt ordines Angelorum.

S. Bern. in serm. ad frat.

VI. Ea sentis, quæ & illuminabilis Bernardus sensit, & præ admirationis excessu hujusmodi verbis deprecavit: O quantam dignitatem, quantam nobilitatem, quantumque donum contulit vobis Deus, ô Sacerdotes; prærogativam enim Ordinis vestri prætulit Deus omnibus Regibus & Imperatoribus terræ; præ-

ordinem vestrum omnibus ordinibus mundi, &
OMNI ANGELICÆ HIERARCHIÆ.

MONOPH. Iam non miror tan-
to perè, quòd alias cum magna admira-
tione legebam, & recenferi audiveram
de B. Francisco dicere solito, si vel cæli-
tem, vel Angelum cælo delapsum cum
Sacerdote itinerantes obvios haberet,
se primum reverentiæ osculum exhibi-
turum homini Sacerdoti, quàm Sancto,
vel Angelo in cælis glorioso, plus illi se
debere significans, qui Christi vices in
terris ageret, quàm Angelo, qui cum
Deo in æternâ beatitudine regnaret.

s. Bonav.
in Vit. c.
4.
S. Francis-
cus hono-
rat Sacerdo-
tes præ An-
gelis.

THEOPH. Æquissimum terre-
stris istius Cherubini iudicium, cui e-
nim Angelorum, aut Seraphinorum da-
tæ sunt unquam claves regni cællorum,
potestas solvendi vel ligandi peccato,
dæmonum machinas destruendi, recu-
perandi amissam Dei gratiam, distri-
buendi Sanctissima Sacramenta, appro-
ximandi sinui Patris omnipotentis, au-
thoritate communicatâ evocandi ejus Fi-
lium, æqualem in divinitate, poten-
tiâ, immensitate? tollendi etiam qua-
sive sinu sanctissimæ Virginis Matris, ab-
dendi, subiiciendi & recondendi sub-
minutijs specierum panis & vini ad li-
bitum, & ad punctum ultimum soni-
tus

Potestas Sa-
cerdotalis
major An-
gelicâ.

S. Laur.
Justin.

tus quinque verborum Sacerdotis, ingenti paupertate, indigentia, impotentia, ignorantia, miseria, imò & omnimodâ quandoque indignitate laboratis? At quod nusquam datum est Angelis vel Archangelis, hoc homini Sacerdoti prerogativum est gratiæ, ut ad libitum ejus Verbum in carne in altaris mensâ verissime reperiat: illud manibus tractet, populo tribuat, in seipso suscipiat.

Incarnatio
Verbi Divini
vi 5.
verborum.

S. Bern. 20.
I. conc. 61.
D. I. c. 12.

VII. Quâ verò etiam verborum energiâ exprimi poterit, quòd, ut a divinis ille Gregorius, in Sacerdotum manibus velut in utero Virginis filius Dei incarnatur: Nolo equidem Rhetoricis ad hoc ineffabile mysterium declarandum, uti figuris, dicam tamen, quod in re ipsa est. Potuit illa gratiosissima Virgo delitescens in sinu æterni Patris increatum Verbum potentiâ vocis suæ abstrahere, in immaculatû sui uteri conclave, prius tamen mente, quam ventre, idque ex virtute Altissimi obumbrante Spiritu Sancto his quinque verbis: *Fiat mihi secundum verbum tuum*; quod ut fieret, ut foemina conciperet & pareret Deum, oportuit foeminâ elevari ad æqualitatem divinam per quandam quasi infinitatem charismatum. Quis ergò dubitet, quòd dum Sacerdos Verbum jam incarnatum de dexterâ Patris evocans, intentione

pr̄is, quā formā ex Patris omnipo-
 tentia, Spiritu Sancto qualificante, alijs
 illis quinque verbis: *Hoc est enim Corpus
 meum*, in Altari consecrando, quasi par-
 turit, oportere, hominem, ad quandam
 elevari potentiaē infinitatem? ut quem-
 admodum Deus per omnem potentiam,
 majorem maternitatem Dei maternita-
 te facere non potest, ita neque de ab-
 solutā potentia individuum, aut speciem
 Sacerdotij Sacerdotio Dei nobiliorem
 efficere queat.

Incarpatio
 & Consecra-
 tio sunt po-
 tentiaē infi-
 nitā.

VIII. MONOPH. Vnum in
 hoc incomprehensibili ministerio Sacer-
 dotali, seu Sacramentali mysterio magis
 admiror, quōd immensum Dei Ver-
 bum in immaculatā Virginalis uteri
 membrana tantā quidē potuit abbrevia-
 tione contrahi, ut unius apiculæ quan-
 titatem in sua conceptione non excede-
 ret, ut apud Theologos legi, at jam
 in plenitudine & perfecti Viri staturā,
 totus quantus per potestatem Sacerdo-
 tis sub miculā tenuissimā, & vix visi-
 bili recondi possit.

Immensita-
 tis Filij Dei
 in Incarnat.
 & Consecra-
 tio est sub
 minimā
 forma.

PHILOTH. Hoc quidem, quod
 affers MONOPHILE, prodigium
 est, sed omnipotentiaē Dei ad talia pa-
 tranda elevanti Sacerdotem, conforme;
 illud autem divina dignationis & hu-
 miliatōnis prodigium celi ambitu ma-
 jus

Christus in
utero puris-
simæ Vir-
ginis.

Idem in
manibus &
corde sa-
cerdotis.

ius est, quòd quidem divinissima Vir-
ginis proles in ejus utero tanquam in
mundissimâ Deitatis aulâ, & omnium
virtutum gemmis micante trichino de-
hitescere suas delicias reputavit, sed
quòd non horreat, in manus meas hec
quam sæpe immundas, labia polluta,
linguam coinquinatam, orisque & cor-
dis penetrabile innumerabilibus maculis
contaminatum è cælo delabi, & dam-
a suæ purissimæ matris sanguine & la-
cte nutritus maternam substantiam in
suam convertit, hic Sacerdotem pro-
prio suo sanguine nutrire, & sumentis
substantiam in suscepi transmutare dig-
netur, hoc, dico, dignationis & humilia-
tionis divinæ prodigium omnem exce-
dit creatæ intelligentiæ capaciter, ut
non plus ultra.

IX. THEOPH. Metam vos sub-
limitatis Sacerdotij attigisse creditis per
recensita, sed altior restat vobis eme-
tiendus apex, usque ad æternam & in-
narrabilem cælestis Patris essentialè po-
tentiam, Verbi sui increati generatam.
Etenim si Verbum Divinum à Patre suam
intelligendo & comprehendendo Na-
turam concipitur, & ad intra loquen-
do Filius generatur, atque ex amore
reciproco Patris & Filij spiratur quo-
que Spiritus Sanctus, unus Deus in una
sub.

substantiâ, hîc pariter in divino Sacri-
 ficio à Sacerdote suam quidem naturæ
 indignitatem intelligente, at non mi-
 nus recognoscente in se divinæ eleva-
 tionis dignationem, intentione mentis
 & verborum formâ concipitur, & qua-
 si ex ore gignitur super Altare Verbum
 Incarnatum; & quia Verbum hoc quâ
 Deus, ejusdem indivisibilis est substan-
 tiæ cum Patre & Spiritu Sancto, hinc
 vi Sacerdotalium verborum adest in
 ejus manibus unus Christus, unus Deus
 & homo, & per concomitantiam cum
 Christo etiam Pater & Spiritus San-
 ctus. Semel locutus est omnipotens Pa-
 ter *ad intra* suum ineffabile Verbum,
 sine strepitu verborum, multifariè verò,
 multisque modis *ad extra*, creaturas di-
 versas producendo, easque conservan-
 do; sic loquitur tacitè apud semetipsum
 in consecratione Sacerdos, & per pro-
 lati consecrati istius verbi efficaciam,
 quibuslibet alijs creaturis loquitur, &
 benedicuntur; elementis, & expurgan-
 tur, justis, & sanctificantur, peccatori-
 bus, & convertuntur; infantibus natis,
 & ab originali mundantur, moribun-
 dis, & in pace dimittuntur, loquitur An-
 gelis, & ad consecrationem accurrunt,
 loquitur dæmonibus, & velut fulmine
 tacti diffugiunt, loquitur Deo, & offen-
 sus placatur.

Parallela
 potentie
 generati-
 vae æterni
 Patris.

Cum pote-
 state conse-
 crativa Sa-
 cerdotis.

Efficacia
 verborum
 Sacerdotis
 ad omnes
 creaturas.

X. Non

Vox æterni Patris de suo Filio.
S. Leo PP. hom. de Transfig. Dom.

Vox Sacerdotis de Christo in altari præfente.

X. Non possum hîc præterire dulcissimum illud cælestis Patris de suo Filio in Thaboræi montis cacumine ab intelligibili voce editum eloquium: *Hic est Filius meus dilectus*; quasi in eo infinitè complacendo diceret; sic meus est, ut illum à me non separet Deitas potestas non dividat, nec discernat Majestas: meus est non adoptione, sed paterno Iure, non aliunde creatus, sed ex me natus, non de diversâ substantiâ mihi factus comparabilis; sed de meâ essentia totus æqualis; cujus humilitate clarificor, prædicatione manifestor, & inseparabili cooperatione, omnia, quæ facio, operor. Taliter sanè replicare Sacerdotem cum intimo mentis suæ jubilo posse, citra dubium est, nimirum hunc quem in manibus teneo, sic Christus Deus & Dominus meus est, ut neque ejus me horreat dignitas, nec eum mea deformet indignitas, & nequaquam me sui repudiet Majestas: meus hic præfentis est non in significatione, sed re & veritate; non aliunde allatus, sed ex ore meo prolatus, non cum pane vel impetratus, prout garrunt moderni hæretici, sed ex pane in carnem veram & vivam transubstantiatus, manens totus in toto, & æqualiter totus in qualibet parte.

partē; cuius ego consecratione dignificor, cuius elevatione clarificor, & cuius indifferenti cooperatione per manum suam invisibiliter super manus meas extensam, omnia, quæ facio, operator in ipso, ex ipso, cum ipso, & per ipsum. Hæc sunt, quæ miretur orbis, veneretur terra, vereatur homo, tremiscant tartara, stupeat cælum, & ipsemet colat Seraphica Celsitudo. Hæc sunt altitudinis Sacerdotalis dona, quæ excedunt intellectum & orationem, omnemque cogitationem humanam, vel cælicam.

*S. Ephrem
Syr. lib. de
Sacerdo.*

XI. Quandoquidem ergo cunctos, qui Sacri Altaris suggestu eminent, tantum excellere oportet merito, quantum gradu, qualem ab eis integritatem exigemus? Considerate, inquit aurea Chrysostomi lingua, quo non oporteat esse puriores, atque ferventiores tali & fruantes, & ministrantes Sacrificio? quo solari radio non splendidiore manus, Christi carnem dividentes? Os, quod igne spiritus repletur, & lingua, quæ tremendo nimis sanguine rubescit? Cogitate, quali sitis insigniti honore, quali mensâ fruamini; Quod Angeli videntes horrescunt, neque liberè audent intueri propter emicantem inde splendorem, hoc vos tractatis, hoc dividitis, hoc pascimini, huic unimini, & facti estis unum

*Salvian.
l. 2. de Ec-
cle. Cath.*

*Puritas lin-
guæ & ma-
num re-
quisita in
Sacerd.
S. Ioan.
Chryf.
hom. 6.
ad pop.*

unum Christi corpus, & una caro. Nihil
itaque Iudas assistat: nullus Simon.

Perpendite, rogo, quantum atro-
sus proditorem indignamini, considerate
vos quoque sitis rei Corporis, & Sangui-
nis Christi. Enimvero si illius typum
Arcam videlicet ligneam à Bethlaminis
olim irreverentibus, vel incautis oculis
& tactus vindicatus.

*Menol. Be-
ned. 9.*

Iul.

Cælestes vi-
siones su-
per dignè
celebran-
tes.

Ib. 28.

Iul.

Horrenda
est indigna
celebratio.

Etus est divinus fulgor, & duæ speciosissimæ columbæ: B. Samsoni Monacho, & Episcopo celebranti vilæ Angelicæ cohortes circumquaque affantes, ministrantes, simulque sacram Hostiam frangentes, nec non è parvulis illius manibus, & ore ignis famillæ, ac flammæ fulgurantes: quam ergo horribile foret, & quam invisibilem celo, Superis, & Angelis spectabilem, circa indignè sacrificantem eorum monum catervas? volitare circa caput, seu humeris insidere non candidas celo columbas, sed subsilientes Erebi co- vos? atque expirare de ore, vel manibus non nisi sulphureas Bacchi, aut Veneris faces?

XII. Nolite mirari, vel indignari & Sacerdotes Altissimi, Regum Reges, Angelorum Iudices, cives Sanctorum, domestici Dei, Seraphinorum Superiores, caelestis Reginae proceres, Numinis oratores, Divinae voluntatis interpretes, Organa & Oracula Spiritus Sancti, Arcanorum Dei Secretarij, & Divina in terris Numina: nolite, dico, finistre intelligere, quod condecentem statui vestro animi & corporis puritatem & sanctitatem toties ingeminare & inelamare non desinam; hanc enim ipsam inelamat vestris Sacerdotalis animi honestatem; inelamat status vester Septimica puritatem; clamat professio, Religionis sanctitatem; clamat officium, Sanctitatis devotionem; clamat studium, Sacratissimorum mysteriorum contemplationem: puritatem, dico, inelamant venerandae oleo Sancto consecratae manus, Angelicis osculis dignissima manus, aureis regni caelorum clavibus exornatae manus. Clamant denique & sanctitatem inelamant vestram Sacrae Litterae, Sacri Canones, SS. PP. es, & Sanctus ille ex inflammato divinis radijs corde Augustinus hinc aureo charactere dignis verbis: O Sacerdotes! anima cujuslibet justi est sedes Dei, multo magis sedes, & templum vos esse debetis

Tituli Sacerdotum.

S. Hier.

Summa puritas requisita.

Hortatio S. Augustini ad puritatem Sacerdotal. S. Aug. serm. 37. ad Frat.

Ff mun-

mundum, & immaculatum: si beatus
 venter, qui novem mensibus Christum par-
 tavit, beata quoque debent esse corda
 in quibus hospitium quotidie eligit Deus.
 beata sunt ubera, quæ parvulus suxit,
 tum debet esse os, quod carnem ejus
 & sanguinem sugit. Carnes ergo
 timore ejus configite, & vobis diligenter
 prævidete, ne corpus, ne caro, ne lin-
 gua, nec manus, quæ quotidie intingun-
 tur in sanguine Christi, polluantur sanguine
 peccatorum.

Hortatio
 ad imple-
 dum mu-
 nus Sacer-
 dotale.

XIII. Recogitate per salutem ve-
 stram, ut si Dei estis ter maximi in ter-
 ris, sitis & ter optimi in populis, si Angeli
 Incarnati, Angelicos spiretis odores,
 Seraphini humani, non veneras
 carnales, sed Seraphicas ardere flammam
 irradiate mundum splendore castitatis
 ut sol, condite insipidos hominum mo-
 res ut sal, sustentate Ecclesiam veluti
 bases, fulcite Dei domum cælestium
 nax, munite Orthodoxam Religionem
 ut turres, quæ verbo, quæ exemplo præ-
 ceptis sæcularibus ut Duces; ignorantes
 erudite tanquam Doctores, non vos
 incrassate, sed pascite animas ut boni
 pastores, & tanquam præpositi Eccle-
 siæ Navarchi sic navem dirigite, ut ab-
 stante Spiritûs Sancti aurâ per hujus

curipos salvi ad portum æternæ salutis perveniatis.

MEDITATIO XXVII.

De infinita excellentiâ Sacrificij Missæ.

Vbi que, credimus, divinam esse presentiam, maxime tamen cum ad opus divinum assistimus. Ergo consideremus, qualiter oporteat nos in conspectu Divinitatis, & Angelorum ejus esse.

Textus
Reg. c. 192

Prælid. Imaginare, te videre IESUM in ultima Cœna panem, & vinum in corpus suum consecrantem, & sanguinem; atque Apostolis, & omnibus consequenter Sacerdotibus dicentem: Hoc facite in meam commemorationem.

Luc. 22.
19.

Punct. 1. *Consid.* Hujus Sacrificij excellentiam. 1. ex parte rei oblata, qui æterni Patris per omnia æqualis, & consubstantialis Filius est, cum plenitudine suæ divinitatis, bonitatis, & misericordiæ, nec non sacratissima sua humanitate &c. 2. Ex parte modi sacrificandi, nam sicut in Cruce sacrificatus fuit semel cruentè, ita hic semper cruentè. 3. Ex parte finis hujus Sacrificij.

Sacrificij
Missæ 4.
excellentiæ

Ffz

crisi.

crificij, qui est passionis suæ memoriam, gratiarum actio, laus, obsequium, & amor. 4. Ratione valoris, nam prodest ad impetrationem, meritum, satisfactionemque, tam efficaciter, ut ligatus in Cruce fufus.

O ad inventiones omnipotentis Dei! O excessus amoris! Quis caperet, tantæ Majestatis in tantilla portione sublimitatem, nisi fides hoc doceret?

Marc. 9.
24.

Credo Domine, credo, adjuva infortitudinem meam.

Alia excellentiam ex principali offerente.

Punct. II. Confid. Eiusdem excellentiam ex parte principalis, & principalis Operantis, qui 1. est ipsemet Deus

IESVS CHRISTVS S, unus Sacerdos. 2. Ipsa quoque sanctissima Trinitas, siquidem per Sacerdotem Patrem

s. Aug. in
Psal.

& Filius, & Spiritus S. operatur, concurrendo ad omnes actiones Sacerdotis internas, & externas; uti sunt, cogitationes, intentio, affectus, verborum consecrationis prolatio, genuflexiones,

s. Chrys.
l. de sacerdotio.

manuum motus, crucis efformationes &c. 3. Huic etiam actioni assistunt Angeli; nam in horâ consecrationis un-

versus locus Altaris Angelorum, & Seraphinorum choris cinctus est.

Quâ ergo reverentiâ oportebit huic Angelis ipsis tremendo mysterio interesse homines, ad quod cæli referantur

tur, supernæ virtutes moventur, Cherubim, & Seraphim Sanctus, sanctus concinunt, inferorum genua contremisunt? O Deus! O Anima mea! quin etiam expavescis?

Punct. III. *Confid.* Eiusdem Sacrificij dignitatem ex potestate secundarij Operantis, scilicet Sacerdotis, siquidem 1. vi verborum consecrationis habet Deum voci suæ obedientem, & præsentem, quomodo, quoties, & ubicunque vult. Dei Filium quasi de sinu Patris, & de utero Matris evocat, extrahit, manibus palpat, tractat, reponit, & includit pro libitu. 3. Sanguinem preciosissimum quasi ex latere Christi in calicem excipit, haurit, & bibit. 4. Tanquam plenipotentarius Minister dispensat populo in Sacramento omnia merita passionis Domini IESU, omnesque Deitatis divitias. 5. Regibus, & omni populo in terram prostratis, ipse solus stat coram Regum Rege, ut Mediator, Orator, Vicarius, Reconciliator, sacrificans, satisfaciens, merens, & impetrans. (Venerande Sacerdos; sedatim, ac serio trutina hoc summò punctum; & in affectus pios erumpe.)

Aliæ ex dignitate potestatis Sacerdotal.

O sublimitas dignitatis! quid est homo, ô Domine, quòd vilem pulvis-

culum, & maximum peccatorem ob-
 yas super Cherubinos, Dei Gem-
 adæquas, Filij altissimi facis cooper-
 torem, æterno Patri in potestate con-
 jungis? Ah! quâ igitur non oportet
 tere puritate manus illas hæc Sacramen-
 ta quotidie tractantes? Os illud quo-
 tidie tremendo nimis sanguine Christi
 rubescens? (Examina te circa reveren-
 tiam, puritatem, & devotionem cele-
 brandi, sive communicandi, aut sacri-
 ficio Missæ præsentiter assistendi.)

O Seraphim, & Cherubim! aut
 late facies vestras præ mea maxima in-
 dignitate, irreverentia, & repugnanti-
 vel juvate, & incitate me ad imaginem
 dam mihi semper vivacissime vestras,
 & Numinis præsentiam, ut in confu-
 eta divinæ Majestatis, ac vestro ad hoc
 Sancta Sanctorum purissima tempo-
 mente merear introire.

CONSIDERATIO I. POM-
 RIDIANA.

*De infinita excellentia Sacrificij
 Missæ, & potestatis Sacra-
 mentalis.*

Id. l. 4. c.
 3. 1.

SI haberes Angelicam puritatem, & S. Jo-
 annis Baptiste sanctitatem, non esses hujus

De eadem.
 nus, hoc Sacramentum accipere, nec tracta-
 re. Non enim hoc debetur meritis hominum,
 quod homo consecret, & tractet hoc Christi
 Sacramentum, ut sumat in cibum panem
 Angelorum. Attende igitur, & vide, cuius
 ministerium tibi traditum est. Sacerdos fa-
 ctus es, & ad celebrandum consecratus,
 quod Angelis non est concessum. Vide, ut
 teipsum irreprehensibilem exhibeas.

CONSID. II.

De mysterijs Habitûs in Sa-
cerdote celebrante.

Sacerdos sacris vestibus indutus, Christi vi-
 ces gerit, ut Deum pro se, & pro om-
 ni populo humiliter roget. Habet ante se, &
 retro Dominicæ Crucis signum ad memoran-
 dam jugiter Christi Passionem. Ante se cru-
 cem in Casulâ gerit, ut propria peccata lu-
 geat: post se, ut aliorum etiam commissa
 per compassionem desleat, & se medium in-
 ter Deum, & peccatorem constitutum esse
 sciat. Ergo super omnia cum summa hu-
 militate cordis, & supplici reverentia ad
 hoc Sacramentum celebrandum oportet
 accedere.

CONSID. III.

De summa puritate in Sa-
cerdote requisita.

Ib. c. xi. 6. **Q**uam mundæ debent esse manus illæ
quam purum os! quam immaculatam
cor Sacerdotum, quibus datum est, Dominice
Majestatis verbis sacris consecrare, labijs
benedicere, manibus tenere, ore proprijs
mere, & cæteris ministrare. Ex ore Sa-
cerdotis nil nisi sanctum, nihil nisi honestum,
& utile procedere debet verbum, quod
tam sæpe Christi accipit Sacramentum. Oculi
ejus simplices, & pudici. Manus pe-
ræ, & in cælum elevate, quæ Crea-
torem cæli, & terræ solent con-
trectare.

Alia horta-
tio ad puri-
tatem Sa-
cerdot.

Die Decima.

De perfecta Vnione Viatoris
cum Deo.

MEDITATIO XXVIII.

De proprietatibus, gradibus
& motivis Amoris Dei super
omnia.

Is omnibus gradibus ascensis, *Text. Reg. cap. 7.*
(anima) mox ad charitatem
perueniet illam, quæ perfecta
foras mittit timorē, per quam
incipiet vniversa custodire, non
an timore gehennæ, sed amore Christi & de-
lectatione virtutum.

Prælud. Imaginare tibi, quòd sis in
illo cenaculo magno inter discipulos
Christi, ab ejus Ascensione per decem di-
es, quasi in exercitijs spiritualibus, per-
seuerantes in oratione, & exspectan-
tes adventum, ignem, ac gratias San-
cti Spiritûs.

Punct. 1. *Consid.* Amorem Dei i. es. *Excellen-
tia Amoris
Dei,*
se virtutem supernaturalem infusam, quâ
homo super omnia creata diligit Deum.
2. Eamque virtutem esse omnium vir-
tutum Reginam, animæ vitam, bo-
no-

norum operum genitricem, meritorum gratiæ, & gloriæ fontem, & per quamdam appropriationem esse ipsum Spiritum S. 3. Solam hanc discernet filios regni à servis Diaboli, inter civitates Ierusalem, Babylonis, & inter electos, ac reprobos. 4. Illà nihil dulcius, suavius, altius, latius, jucundius, plenius, ac melius reperiri in cælo & terrâ, quàm ipsa Charitas Deus est, & Deus Charitas est.

Genf. l. 3.

6. 5. 3.

1. 10. 4. 8.

Idem loc.
cit.

Ejus proprietates
sicut ignis.

O Amor! ô cordis mei dulcedo, & vita animæ meæ! dilata angustias cordis mei, ut capiam te, & degustem interiori mentis ore, quàm suave sit amari, quàm dulce in amore liquefieri, & natum.

Punct. 11. *Confid.* Proprietates gradus amoris ex similitudine ignis. 1- iste nullum omnino pondus habet, sed amor onus non sentit, neque laborem, nam ubi amor est, labor non est, sed sapor est. 2- Ignis nunquam tendit deorsum, sed semper sursum usque ad firmamentam spheram, sic amor non inhæret terrenis, sed semper sursum aspirat, neque nisi in solo Deo tanquam in centro quiescit. 3. Ignis nunquam durat, sed cit: sic amor in amando infatigabilis est, & modum nescit. 4. Ignis omnia peritiosa, & vilia, dura, & mollia in se

Prov. 30.

16.

convertit; ita diligentibus Deum omnia
cooperantur in bonum. Rom. c. 8.
v. 28.

O ignis divinissime! si venisti, ut
ardeas, accende, concrema, & trans-
forma me, ut nihil vivat in me præter
te. O purissima flamma! ô insatiabilis
æstus! quando depasces me? Amare,
& ardere ex te, unica mea voluptas est
&c.

Punct. III. *Confid.* Primum motivum
amandi Deum, esse ipsius intrinsecas per-
fectiones, Pulchritudinem, Sapientiam,
Potentiam, Divitias, Gloriam, Boni-
tatem. Secundum Ipsius immensum amo-
rem, quo, cum inimici essemus, in fi-
nem dilexit nos. Tertium ejus beneficia
creationis, redemptionis, conserva-
tionis, fidei, Sacramentorum, voca-
tionis. Quartum innumera specialia ani-
mæ, & corporis, naturalia, & super-
naturalia beneficia. Quintum promissa
bona gloriæ, quæ ad mensuram amo-
ris dabuntur. (Examen circa accepta
beneficia, & reddito amore, fiat.)

Ah Deus meus & omnia! fons ama-
bilitatis æternæ, quid in me vilissimo
vermicello invenisti tanto tuo dignum
amore? Nihil omnino; sed omnia om-
ni odio, & abominatione dignissima,
& tamen sic amasti me? ô IESU! plus
quam te? Ah! redamo te ex toto cor-
de,

de, & plus quam toto, ex tota anima
mea, & plus quam tota &c.

Et cupio semper te amare, & ar-
dere per æternitatem totam, & plus
quam totam. Adjuva me, ut ad ma-
ximum Charitatis gradum merear perve-
nire, teque hinc amare in via, non jam
timore gehennæ, sed istius excellen-
tissimæ delectatione virtutis, & Christi meo
amore, donec tui amoris suavitate æter-
naliter frui possim in patria.

DIGRESSIO XIX.

*De Amore Dei & Proximi, eiusque
que primario effectu, qui est Zelus
animarum.*

THEOPHOBVS.

(I.)

PERVENIMUS tandem, auxiliante Deo,
ad interiora Tabernaculi Christi, ad
amoris conclave, & divinæ Charitatis
cellam, in quam sponsa gloriatur in sa-
cris epithalamijs se introductam fuisse à
Rege Sponso. Ad hanc certè omnes
hactenus gressus nostri velut ad centrum
consummandæ perfectionis tendebant.
Ideoque Divus Benedictus eam dicitur

primum bonorum operum instrumentum esse, Dominum Deum suum diligere ex toto corde, totam animam, totam virtute: quod est, *Ex toto corde*, charius Deo nihil habere: *Ex tota anima*, nec vitam, nec sanguinem, aut quidquid creatum est, ejus amori præferre: *Ex tota virtute*, scilicet omnes cogitationes, verba, & opera in unicum, soli Deo placendi, finem dirigere, nullam spe præmij, seu mercædis promissæ, nec illo gehennæ, vel pœnæ metu indutum, sed ob solius Dei præcellentissimam dignitatem. Talis charitatis perfectum exemplar exhibuit ille quondam Abbas, cui cum diabolus in Angelum lucis transfiguratus dixisset, se missum esse à Deo, ut ipsi suam perpetuam damnationem revelaret, proinde frustraneum esse deinceps omnem bonorum operum conatum: ipse renidenti vultu respondit: Ergone ego æternaliter sum damnandus? Fiat ergo, si ita est Dei voluntas: quia igitur damnati Deum amplius non amant, adorant, & serviunt, instabo ego per reliquum vitæ spatium tantò ferventiùs ipsum amare, atque servire, ut saltem hinc aliquanto tempore per Dei Amorem, quasi caelo fruar. Quibus dictis, impostor confusione plenissimus evanuit. Quatuor verò

Reg. c. 47
Instr. 1.

Amare ex toto &c. quid sit.

Aliquis auditâ sui damnatione, perstat in amore Dei.

verò Deum diligendi gradus statuuntur
§. Tho. 2. ab Angelico Doctore, quos hic rito-
2. q. 27. dine expono.
4. 8.

Quatuor
 gradus a-
 moris Dei:

II. Primus & infimus est, quo ho-
 bitualiter homo ita suo corde affixus est
 Deo, ut nihil committat ejus dilectio-
 ni contrarium; & hic communis est ju-
 stis, & absque peccato mortali degen-
 tibus.

Secundus, quo quidem non actu
 semper diligitur Deus, amor tamen
 ipsius omnes intentionum, & operum
 vires eousque impenduntur, quò per
 mortalis vitæ infirmitatem licet. Et
 hanc perfectam hujus vitæ, ac vitæ cha-
 ritate assequuntur tum Clerici, tum
 Religiosi, alijsque omnes devoti, om-
 nia, quantum possunt, venialia peccata
 devitare conantes, & ad perfectionis
 statum contendentes.

Tertius est, ipsum tantum amandi
 quantum pura creatura diligi potest,
 actualiter semper ejus amori insisten-
 do: & hic gradus est Angelis, & Beatis
 in patria congruus.

Quartus verò, diligendi Deum,
 quantum ex omnibus suis perfectioni-
 bus diligibilis est; atque hic soli Deo,
 tanquam supremus, & in infinitum se
 extendens, competit, qui etiam solus
 infi-

in finito seipsum amore prosequi potest,
& semper prosequitur.

III. PHILOTH. Sed obsecro te,
cum tertius assignatus, & quartus iste
amoris gradus in facto, vel actu cui-
cunque vel creaturæ, vel viatori in ter-
ris sint impossibiles, an pariter judica-
bis, esse impossibiles saltem in voto? ita
ut aliquis temerariè, vel insanè opta-
re censeretur, posse amare Deum, quan-
tum in se diligibilis est, vel diligi me-
reatur? aut quantum eundem beatissi-
mi celi cives amant de facto? aut saltem
amarunt innumeri in terris Sancti, in-
ter quos ipsa omnium Regina Sancto-
rum, adeò in Dei amore exarsit, ut
plus Charitas cum reliquorum omnium
charitate collata, veluti sol exiguas stel-
larum scintillas, exsuperet: ut propte-
rea vi tantæ charitatis tanquam omnium
meritorum radices, plus meruerit Chri-
stum pannis involvendo, quam S. Lau-
rentius candentem craticulam toleran-
do. Nunquid igitur tantæ amoris æstum
optare, Deoque saltem in votis offerre
non possim? certè tam magna vis est
amoris cujuslibet, nedum divini, ut e-
tam in impossibilia feratur, unde à
Divo Bernardo Dei charitas vocatur:
INSANIA SANCTA.

Amor sum-
mus potest
affectivè
exerceri.

Intensio &
meritum a-
moris Dei
in B. V. M.

IV. THEOPH. Altissima sapientia
amo-

Amor fertur in impossib. & excessiva.

amoris mysteria, & in quibus lateat ingens meritum thesaurus. Fertur ut que, ne dubita, fertur amor igneum affectuum alis, ultra Cherubinos, & Seraphinos in ipsum increati amoris pelagus, & quò magis de eodem sorbet, & absorbetur, tantò magis inebriatur, ut sapienter ignarus nesciat demon, quid dicat, vel agat, cumque adeo incipit vehemens esse ac flagrans, se intra se cohibere non valens, non attendit, quo ordine, quâ lege, quâ possibilitate, sive modo verborum, sive actuum ebulliat; omnibus tandem verbis deficientibus, solus contentus suspensibus atque languoribus: unde verissimum est illud Dionysij Areopagiti.

Amor vivit excessibus.

Sancti amoris Dei æstu ferventes.

S. Xaverius.

S. Petr. de Alcantarâ.

MONOPH. In tales divine caritatis excessus quàm plurimos Sanctos exarsisse, diversa eorum Menologia perhibent. Instar omnium sint, Beatus dilectissime ac stupendus Indiarum Apostolus, verius, tantâ Dei amoris flammâ exarsuare solitus, ut per illud *Satis est, Domine: modum sibi ac temperamentum imponi à Deo postulari.* Et ille strictioris Observantiæ non doctus novus inter Cælites assertus Petrus de Alcantarâ, conceptos Dei ardores in campum profiliendo per aeris refrigerium

lin; canonizationis verò ejusdem So-
 cia Magdalena de Pazzis Carmelitana
 affusa pectori aqua mitigare cogeren-
 tur.

S. M. Mag-
 de Pazzis.

THEOPHOB. At ne putes; MO-
 NOPHILE, suum etiam Sacerdotali fir-
 mamento deesse Sidus talibus toruf-
 cam flammis, unicum oculis tuis bre-
 vitaris causa obijcio Philippum Neri-
 um, tantà jugiter charitate Dei languen-
 tem, & desflagrantem, ut, cum intra fi-
 hes cordis ejus contineri flammæ non
 possent, illius sinum, confractis atque
 elatis duabus costulis, mirabiliter Do-
 minus ampliaverit. Sed nunc triplicem
 Deum amantium Classem vobis assigno,
 videlicet, incipientium, proficientium
 um, & perfectorum.

S. Philip-
 pus Neri

V. Prima Classis Incipientium; du-
 as præcipuas habet amoris Dei notas.
 1. Omnes vitæ præsentis noxas ob in-
 finita Bonitatis offensam metu gehen-
 næ detestari. 2. Paratum esse, deinceps
 mille citius subire mortes, quam mor-
 tali crimine tremendam Dei Majestã-
 tem amplius offendere, sed ejus manda-
 ta pariter ex formidine pœnæ custodi-
 re. Et hic amor servilis nuncupatur.
 In altera classe Proficientium, sunt tria
 Charitatis indicia. 1. de Deo, ac divi-
 nis rebus frequenter cogitare, libenter

Amor Dei
 servilis.

Amoris
 concupis-
 centiæ in-
 dicia.

G g audi-

audire, loqui, tractare. 2. Eius sanctissimæ mensæ, & usui Sacramentorum anhelanter addictum esse. 3. Non mandata tantum, & obligationes, sed quidquid Deo operum supererogationis acceptum esse noverit, magna animi propensione, ac voluptate implere. Et hæc partim spe præmij, partim virtutis amore, qui servilem inter, & filialem quasi medius *Amoris concupiscentia* nomen sortitur.

Amoris benevolentia signa.

In tertia denique Perfectorum dicitur se filialis, ac *amoris benevolentia* nuncupati signa constituuntur sequentia. 1. De omnibus Dei perfectioribus, honore, laude, & gloria ineffabiliter congratulante, & ut sic dicam, ipsi omnia bona, & omnes suas excellentias velle, non propriæ utilitatis causâ, sed propter intrinsecum ipsius solius Dei bonum, beneplacitum, atque seipsum. 2. Ad eandem majorem ipsius gloriam purissimâ intentione omnes suas, & omnium creaturarum actiones dirigere, & dirigere oportet. 3. Divinissimæ ipsius, & rectissimæ voluntati ita totum, & cordaliter ex animæ fundo, indifferenter ad prospera & adversa, ad cælum, aut ad penas, conformem esse. 4. Per ardentissimos Charitatis actus, ita DEO adhaerere.

tere, inflammari, colliquefcere, & uni-
ri, ficut cera liquata infufa ceræ; aut
ferum in igne merus ignis videtur, li-
cet ferrum efle non definat. Hæc bre-
viter infinuanda cenfebam, ut ex his fig-
nis dignofcere valeatis, quantum in a-
more divino feceritis incrementum.

VI. Superelt aliquid de dilectione
proximi attingendum, ut abinde ad dif-
cutiendum primarium iftius geminæ
charitatis effectum, qui elt ardens tam
gloriæ Dei, quam falutis animarum ze-
lus, perveniamus. Omnes quidem con-
cernit, omnes fæculares, aut Regulares
obligat dilectionis proximi præceptum,
fpecialiter tamen eos, qui live in una Ca-
thedrali, aut Collegiatâ, live Regulari
focietate, & congregatione convivunt,
& conveniunt, ad eam inter fe imper-
turbatè fervandam coarctat: liquidem
Divo Hieronymo affirmante, tales Con-
gregationes cum vinculo charitatis funt
merus paradyfus, & inhabitantes funt
Angeli, fine illo autem funt merus in-
fernus, & habitantes inibi, dæmones;
nullaque deterior in terris vita, quàm
degere fimul corpore tantum, non
mente. Isthuc bene respexit apud Cli-
macum Abbas ille, qui Fratrem Fratri
maledicendo fraternam violantem cha-
ritatem, ftatim monafterio expulit, ne-

Vbi chari-
tas mirua
ibi elt para-
dyfus.

Ggz que

Charitatis
proximi
violator est
quasi dia-
bolus.

que ipsum, sex licet diebus imprandis
& incœnatum præ monasterij foribus
excubantem, & pœnitentem recipit,
nisi ad arbitrarij carceris pœnam; in-
mans, æquè minùs fraternæ charitatis
violatorem esse tolerandum, ac ipsum
dæmonem. Quid verò proximi
Confratribus vestris ex hoc præcepto
debeat, ex B. P. Benedicti Regulis,
demonstro.

Regul. c.

4. instr. 2.

instr. 9.

Charitatis

proximi re-

quisita.

Regul. c.

63.

Ib. c. 72.

Cap. 65.

Cap. 4. in

stru. 22.

C. 7. gr. 4.

C. 4. in

stru. 24.

25. 23.

Et primò quidem Amorem, ita ipso

jubente; Diligere proximum tanquam se-

ipsum: & quod sibi quis fieri non vult, alijs

faciat.

Secundò. Vi hujus amoris, debent

mutuò HONOREM; Honore invicem

prævenientes: juniores Priores suos honorem

& ubicunque sibi obviant Fratres, juniori

Priore benedictionem petat; omnesque in-
vices honore præveniant.

Tertiò. PACEM: Nihil commo-

tendo, ut suscitentur invidia, rixa, in-

tractions, emulationes, dissensiones, &

extraordinationes.

Quartò. MANSVETVDINEM:

præcipitur enim in irrogatis injurijs,

iram non persicere, nec facere injurias,

sed in facta, tacitâ conscientia patientiam

amplecti.

Quintò. SINCERITATEM:

ita namque docet S. P. Dolus in omni

non tenere : pacem falsam non dare : iracundia tempus non reservare.

Sextò. COMPASSIONEM, & *Instr. 18.*
supportationem alienorum defectuum : *19. &c.*
quando monet, Fratri in tribulatione sub- *36. & 72.*
venire: dolentem consolari: illum patienter
ferre, ac ejus corporum, sive morum infirmitates patientissimè tolerare.

Et hæc charitatis fraternæ praxis, tam pro Sacerdotum, quàm Religiosorum statu est utilissima.

VII. Primarius autem utriusque charitatis principalis effectus est Dei *Effectus*
gloriæ, & salutis animarum zelus, quo *charitatis*
quis amato vult omne bonum, & aver- *est bonus*
tere satagit omne malum, hinc conver- *zelus.*
tibiliter sequitur, ibi ardentem esse charitatem, ubi intensus zelus est, ibique zelum eò perfectiorem, ubi intensior charitas, sicut è contra intermortuam esse penitus charitatem, ubi omnes zeli flammæ sopitæ jacent. Heri expendimus infinitam Sacrificij Missæ dignitatē, hodie obstupescemus zeli animarū sublimitatem, quo, attestante S. Gregorio, *S. Greg. lib*
12. in E.
zech.

Nullum pariter omnipotenti Deo gratius esse potest Sacrificium. Heri percepistis, Sacerdotem, per consecrandi & Christum sacrificandi potestatem, elevari ad maternitatis, & æternæ paternitatis Filij Dei infinitam quodammodo dignitatem.

Zelofus Sa-
cerdos fit
animarum
corredemp-
tor.

s. Chryso.
in Genes.

Transcen-
dit quasi po-
tentiam
creatricem.

Ch. yfo.
l. e.

nunc dico; quod sacerdos seipsum pro
Dei gloria & animarum salute facri-
cando sublimetur quasi ultra omni-
potentiam, quatenus rerum omnium crea-
tricem, ac fieri alterum in terris Chri-
stum animarum Redemptorem; id quod
idem, nam cum Deus Pater dicat: Ego
ego celum & terram, eadem (o Sacerdos)

facultate te dono, ut tu terram facias ce-
lum; accendi ego luminaria caeli, iurando
tu his clariora, veritatis luce errantes illu-
strando: nulli dubio locus est, zelotum

animarum ex hoc capite, transcendere
quodammodo potentiam mundana-
rum rerum effectricem, unde eodem in
loco subjungitur in persona Patris om-
nipotentis: Vide, quam te diligam, quia ma-
jora faciendi tibi tribuo facultatem.

VIII. Quod verò idem animarum
zelus, si Sacerdotis cujuscunque status,
aut Ordinis animum succendit, eundem
in alterum quasi Christum transmutat,
plurimis constat ex argumentis; cum
verò si Dominus Iesus Christus in toto
vitæ ac passionis suæ volumine in pal-
pito Crucis expanso, tot sanguinis sui
pretiosissimi notis exarato, tot vulne-
rum & vibicum lituris pleno, altum in
frontispicio titulum non præfert, nisi
hunc: Domine, qui amas animas; Zelosi Sa-
cer-

cerdotis tessera ad mundum alia non est, nisi illa Abrahami: *Da mihi animas, cetera tolle tibi.* Si Christus in hanc miseriarum vallem descendit, ut esset nova lux sedentibus in tenebris & umbra mortis, novus Medicus malè habentibus, bonus ovium errantium pastor, ignorantium instructor, cæcorum illuminator, mortuorum resuscitator; ut omnes vitam habeant & abundantius habeant; zelus sacerdos *se se omnibus exhibet ut omnium servum; nec sibi, sed cunctis gentium se vivere credit, datum indoctis Doctorem, consolatorem pauperum, solatium oppressorum, patrem orphanorum, defensorem viduarum, & omnibus Debitorem.* Summâ ponderatione dignissima sunt illa clementissimi nostri Salvatoris ad suam perditam Brigittam effata toties repetita, toties ex ore suæ infallibilis veritatis asserta: & primò quidem his verbis: *Adhuc ex charitate libenter morerer pro homine, si esset possibile: & alterâ vice, ô amici mei, sic tenerè diligo oves istas, quòd si possibile esset adhuc mori propter quamlibet ovem speciali morte, quatem in cruce semel pro omnibus passus sum, magis eas redimerem, quàm carere eis vellem. & amplius adhuc, ardentissimis hisce verbis: Si adhuc possibile esset, quòd ego toties morerer, quot sunt animæ in inferno, ita quòd pro qualibet ea*

Gen 14.

Sacerdos zelosus animarum similis Christo.

Petr. Blessens. de infir. Episcop. c. 4.

Amor Christi iterum mori parati pro animabus.

Rev. S. Brig. l. 1. c. 30. Ib. c. 59.

Ibid. lib. 7. c. 19.

Apud Lan-
cie. opusc.
13.
Et etiam
pro ipsis
damnatis.

ſ. Diony.
c. 3. de cal.
Hierarch.

Zelus salu-
tis anima-
rum in qui-
busdam for-
minis ex-
cessivus.

In Vita
eius Poll.
9. Mart.
p. 9.

earum talem mortem iterum sustinere, qualem tunc pro omnibus sustinere, ad hoc corpus meum paratum esset subire omnia cum libenti voluntate & perfectissima charitate. Verè abyssalis & incomprehensa Christi erga animarum salutem charitas, quam quisquis Parochorum, aut Sacerdotum studiosè æmulator, et ille omnium divinorum divinissimum opereretur, Christo Redemptori in locutis animabus immediatè cooperando.

IX. Non defunt autem illustrissimæ talis infatigabilis zeli salutis animarum exempla, ut enim illas splendidissimas virginitatis & ardentissimæ charitatis, et Ordinū Dominicani, Franciscanigenitricis BB. Senensem & Bononiensem Capuarinas, & illam Carmelitani, non dudum Sacerdotum catalogo insertam Magdalenæ de Pazzis præteream, quarum prima à suo dilectissimo caelesti sponso chissimis precibus flagitabat, ut inferni tantis mereretur constitui, ne ulla deinceps anima illuc penetraret, sed ipsa pro ipsa sempiternas lueret pœnas; altera verbè intensissimè precabatur, ut pro anima quadam alias damnanda ad acerbissimas purgatorij pœnas destinaretur, ut que ad extremi Iudicij diem, omnia illius animæ peccata in se suscipiens ex-

planda, suorumque bonorum operum partem illi donando; tertia demum ita amarè Infidelium & peccatorum perditionem deffere solita fuerat, ut sese ad quaelibet pro illorum salute subeunda tormenta paratam offerret. His, inquam, prætermisissis:

Ex Lectio
Brevis.

X. Produco vobis in exempla (è millibus alijs) Sanctissimos istos Peccantium animarum zelatores: Dominicum, qui singulis noctibus pro existentibus in mortali peccato dorsum suum cruentis flagellis sulcavit: Ignatium, qui ardentibus alienas veneris flammis in congelatas stagni aquas collo tenus immersus extinxit; & Seraphicum Bonaventuram, qui totidem mortes obire desideravit, quot hætenus creatæ essent animæ, ut singulorum salutem roties pro singulis moriendo promovere posset.

Sancti Viri
satisfacientes
pro alienis
peccatis.

Produco IDOLOLATRIÆ EXTERMINATORES BB. Benedictum, qui in monte Cassino; Gallum, qui in superiore Germaniâ turpissima Deorum ac dæmonum simulacra subvertendo, fana, lucosque cremando, ac Bonifacium primum istius Moguntinæ Provinciæ Archiepiscopum, qui per Germaniam inferiorem Evangelij semen disseminando infinitam paganorum multitu-

Sancti idolorum
subversores.
Ex Lectio
Brevis.

titudinem fidei Christianæ aggregarunt.

XI. Quo verò humana, vel Angli-
ca vocis præconio satis extolli possunt
RELIGIONIS APOSTOLICI PROPAGATO-
RES.
Polland. in Vit. 14. Janu. 2. ex Wading. B. Odericus Ord. Min. Conventual.
S. Francisc. Xaverius.
Orbis Apostoli Benedictini.

ZELOSISSIMI GENTIUM
versarum mundi partium APOSTO-
LI? Ille Odericus Ord. Min. Conventualium, qui per sexdecim annos orbem ferè totum peragrans, ultra viginti Paganorum & Sarracenorum millia lacro Baptismi fonte lustravit: tantopere squallore, inedia ac solis æstu consumptâ facie, ut reducem in Italiam, nec patria, nec parentes amplius agnoscerent. Quâ dignus admiratione ille prodigiosissimus ad Indos Apostolicæ sedis Legatus Xaverius, qui insatiabili animo ad fidem Christianam perducendi zelo exæstuans, nudis semper pedibus immensa regionum spatia perambulando multa centena hominum millia convertit. Qualem meriti lauream totæ tique Benedictinæ familiæ Alumni & diversissimarum nationum Apostoli? e quorum numero paucissimos vobis assigno Wilibaldum Germaniæ, Martinum Dumensem & Fulgentium Hispaniæ, Amandum Tungrorum, Eboracensem, Brabantorum, & Alsatarum, Adalbertum regnorum Bohemiæ, Ungariæ, Poloniæ, Lituaniæ & Rusciæ; Ansgarium Gothorum, Sclavorum, Suecorum

porum & Danorum magnos nuncupatos Apostolos; & Brandanum Abbatem, qui trium millium Monachorum Abbas, cum assumptis secum quatuordecim socijs, cum immensis septem annorum navigationis incogniti maris laboribus in Insulas Canarias, postea dictas Fortunatas, primus circa annum Christi scilicet. prædicationis & Evangelij lucem invexit.

Brandanus
Abb Indiæ
Apostolus.
*Menol. Buccolini. 16.
May.*

XII. Quid memorem zelosos HÆRESVM DEBELLATORES, & Orthodoxæ Fidei propagatores, Dominicum Albigenis hæreseos malleum? Ignatium cum sua Societate, destinatum instructissimum contra modernas hæreses armamentarium? Norbertum, qui innumeram hæreticorum multitudinem; Franciscum Salesium, qui septuaginta duo illorum millia ad fidem & Ecclesiam Romanam aggregarunt? Quid illos Ordinis Divi Benedicti imperterritos contra Lernæum hæresis monstrum pugiles Augustinum in Anglia, alterum sui sæculi Augustinum; Rabanum scientiarum armarium, Alanum Doctorem universalem nuncupatos; aut Gregorium Magnum, qui juxta S. Ildephonsi testimonium sanctitate vicit Antonium, eloquentiâ Cyprianum, & Augustinum Sapientiâ; qui omnes ardentissimo gloriæ Dei & ani-

Zelosi Hæresum extirpatores.

& animarum zelo inflammati, hæreses
 bigensem, Waldensem, Manichæam,
 Arrianam, Simoniam, & reliquer-
 rorum pestes suis temporibus, in Gal-
 lia, Germania, Sicilia, Hispania, Af-
 rica, Anglia profigarunt, fidem Ca-
 tholicam reducerunt, populos omni-
 novâ pietatis Christianæ luce illustra-
 runt, digni proinde, ut omnes anima-
 rum Curati cum Beatâ Catharina Se-
 nesi (uti solita fuerat) eorum peccatorum
 vestigia ponere sequentes reverenti os-
 culo venerentur.

Zelus ani-
 marum S.
 Caroli Bor-
 romæi.

XIII. PHILOTH. Injurius esse
 viderer illi purpurati Senatûs lilio, in
 li urbis & orbis Europæi Athlanti Co-
 rolo Borromæo, meo, totiusque Pa-
 triæ nostræ Tutelari Patrono, nisi præ-
 dictis sanctissimis viris hunc Zelum
 alterum Evangelicæ legis, ejusque Con-
 siliorum Aaronem de Aronâ subjunge-
 rem; quem eò usque divinæ gloriæ &
 salutis animarum zelus adegit, ut hæ-
 reticâ pravitate infectis medullis com-
 pateretur; pro peccatorum resuscitan-
 tiâ lacrymarum innumerabiles margari-
 ritas ex oculis, ex cruentato flagellis
 dorso pretiosos innocentissimi sui san-
 guinis pyropos, pro pauperum verò so-
 stentatione tot aureos è crumena extra-
 serit, ut quem Ill. ma familia urbi d-
 cisse

tilissimum dederat Principem, eundem
 in pestis afflictione cerneret factum es-
 se pauperrimum Codrum. Prætermisis
 hic infinitis sui insuperabilis zeli argu-
 mentis, id duntaxat brevissimè innuo,
 quod, cum sævissima pestis totam Die-
 cesin Mediolanensem, ad commune
 bustum & sepulturam mortuorum re-
 digeret, ipse pientissimus Pastor præter
 pauperum ad sexaginta & septuaginta
 millia, sustentationem & curam, ipse
 peste infectos diu noctuque visitans,
 consolans, sanctissimis Sacramentis refi-
 ciens non abhorruerit moribundis pesti-
 feris odores exhalantibus assistere, il-
 lorumque migraturas animas Viatico,
 solatio & impertitis indulgentijs provi-
 dere. Hæc mihi videntur ineffabilis zeli
 & Charitatis prodigia, Ah! utinam
 mei, aliorumque Sacerdotum cordis
 (ad imitationem) inflammativa.

Maximè
 tempore
 pestis.

XIV. THEOPHOB. Agite, charissimi, & si vos quoque desideratis
 esse inter exempla, & præactorum accen-
 sari numero Sanctorum, non aurum zela-
 te, sed animas, non mundanæ, sed divinæ
 gloriæ augmenta quærite, non socordijs,
 non otio, non voluptatibus immarcesci-
 te, sed pro animarum salute vos totos
 impendite & superimpendite, non il-
 latas

Hortatio
 ad zelum
 gloriæ Dei
 & salutis
 animarum.

2. Cor. 123
 150

latas vobis injuriolas, sed graves Divinae Majestatis offensas reserente; invigilate prædicationibus Verbi divini; ministrandis sanctissimis Sacramentis; erudiendæ juventuti; sitisque cum parvulis parvuli, cum infirmis infirmi, & cum omnibus omnia, ut omnes lucrificatiis. Cæterum estote omnium scientiarum magistri; Theologiæ & Insuperum Doctores, prophetici mysteriorum interpretes, in orationibus frequenter in carnis maceratione assidui, in vigilijs rigidi, in eleemosynis largi, in moribus Angeli, absque tamen ardore zeli, quem vestra inflammatio charitatis firmet constantia, discretio moderetur, totam perdetis Angelicæ substantiæ prærogativam; nihilque omnino eritis, nisi *res sonans & cymbalum tinnens*.

*S. Chryso.
hom. 3. in
1. Cor.*

*S. Ambr.
in Psal. 1.
Sacerdos
sine zelo
nihil est.*

MEDITATIO XXIX.

De perfectione, gradibus, & motibus Conformationis voluntatis humanæ cum Divina.

*Text. Reg.
c. 7. gr. 2.*

Secundus humilitatis gradus est, propriam quis non amans voluntatem, desideria sua non delectatur implere, sed vicem illam Dei imitetur dicentis: Non vis facere

facere voluntatem meam, sed ejus, qui misit me. *Io. c. 6. 38.*

Prælud. Imaginare tibi Saulum (qui postea Paulus fuit) contra Deum recalcitrantem, & ad terram fulmine prostratum, seu fulgure, voluntati Dei jam se perfecte conformare dicendo: *Domine, quid me vis facere?* *Act. 9. 6.*

Punct. 1. *Consid.* Talem conformationem. 1. esse Sacrificium summè perfectum, quia per hanc homo offert, quod solum est sibi proprium, & intimum, scilicet suam voluntatem. 2. *Conformationis suæ voluntatis cum divinæ prærogativæ.*

Esse utilissimum, quia complectitur omnes virtutes proximè in Deum transformantes, abnegationem, humilitatem, resignationem &c. Præstantissimum, cum sit æternæ prædestinationis, & filiorum Dei signum, nam *fideles in dilectione acquiescent illi.* 4. *Sap. 3. 9.*

Saluberrimum, reddens hominem in bonis, & malis semper æquè pacificum, & tranquillum. 5. Summè necessarium, nam quæ fiunt intra voluntatem Dei, sunt perfectissima; quæ extra, sunt vanissima; quæ contra, sunt perniciosissima.

O Domine! quis tu? & quis ego, ut non liberè omnem voluntatis meæ possessionem tibi tradam, intus & foris, in parvis & magnis, prosperis, & adversis totaliter à meâ voluntate spoliatus

Ps. 472.10.

Ejus perfe-
ctionis re-
quiritur.

liatus? doce me facere voluntatem tuam
Punct. II. Confid. Hanc conforma-
 tionem extendi ad agendum simul, &
 patiendum juxta Dei voluntatem in
 omnibus, secundum hos gradus. 1. *Unice*: hoc est, ut omnia agantur, vel
 stineantur unice, & simpliciter ad pla-
 cendum Deo. 2. *Ferventer*: id est, illu-
 riter, libenter, indefesse. 3. *Prompte*,
 scilicet expedite, cito, prævencendo,
 & festinando ad omnia, quæ voluntatis
 divinæ sunt. 4. *Fortiter*: excutiendo,
 & superando omnes tentationes, & dif-
 ficultates contrarias. 5. *Pure*, & deli-
 catè, non solum ut placeas Deo, sed ut
 beneplacitum Dei in seipso impleatur
 primario, ab dein in teipso.

Quid facio miser? Ecce Angeli, Co-
 lites, & omnes creaturæ, omnino, in
 perfecte voluntatem Dei faciunt, in
 ipse IESVS Christus in tremendo Sa-
 crificio Missæ voluntati, ac voci Sacer-
 dotis obedit, & ego meum totum ve-
 le Deo meo, cum corde, anima, vita,
 & sanguine non transcribam? absit hoc
 longè à me; quin imò perfectissime me
 resolvo.

Talis abso-
luta con-
formationis
motiva.

Punct. III. Confid. Istius confor-
 mationis motiva. 1. Ex parte Dei abso-
 lutissimum ejus jus, dominium, & po-
 tentiam, cui par est subesse, & necesse
 posse

potest resistere. 2. Ipsi^{us} absolutam sci-
entiam, ac sapientiam, quâ cuncta ho-
mini utilia, præterita, præsentia, &
futura prænoscit. 3. Ipsi^{us} providenti-
am, quâ suaviter omnia; & mirabili-
ter disponit. 4. Bonitatem, quâ ordi-
nat, ut conformatis, ac se Deum di-
ligentibus omnia cooperentur in bo-
num. 5. Exemplum IESV Christi, qui
dixit: *Non veni facere voluntatem meam,*
sed eius, qui misit me, Patris. Et rursus,
non sicut ego volo, sed sicut tu. &c. cum
tamen ipsius voluntas fuerit rectissima,
iustissima, & sanctissima.

*Ioan. c. 6.
ut supr.*

*Matth.
26.*

Qualis ergo præsumptio, & stulti-
tia foret, ô Anima mea! Si pergeres
sequi tuum velle proprium, ignarum,
cæcum, imbecille, impotens, & inju-
stum? &c.

Sed absit, ô Domine! ut unquam
amplius nolim, quod tu vis, aut quod
tu non vis, ego velim. Cavebo propri-
am meam malam amare voluntatem,
& implere desideria mea injusta: Sit
mibi secundum perfectissimum tuum ex-
emplum, ô IESV! unum velle, & nol-
le tecum; nec aliud posse velle, aut nolle,
nisi quod tu vis, & nolis. Etenim

*Genf. l. 8.
cap. 13.*

Domine tu scis, qualiter
melius est.

HH

CON

CONSIDERATIO I. ANTE-
MERIDIANA.De excellentia, & qualitatibus
Amoris Dei.

Genf. l. 3. **M**agna res est amor Dei, magnum
c. 5. n. 3. 4. **M**inimo bonum. Est amor pius, iucundus,
5. 7. **A**moris Dei **f**idelis, prudens, & seipsum nunquam qua-
qualitates. **r**ens. Est amor circumspectus, humilis, &
rectus; sibi vilis, & despectus, Deo deu-
tus, & gratificus, fidens, & sperans sem-
per in eo. Magnus clamor in auribus Dei
est ipse ardens affectus animæ, que dicit: De-
us meus, Amor meus, tu totus meus, &
ego totus tuus.

CONSID. II.

De efficacia amoris Dei in or-
dine ad meritum.

Id. l. 1. 15. **S**ine charitate opus externum nihil pro-
2. & 2. **S**dest; quidquid autem ex charitate agitur,
Opera cha- quantumcunque parvum sit, & despectum,
ritatis me- totum efficitur fructuosum. Magis sequitur
ritoria. **D**eus pensat, ex quanto quis agit; quanto
quantum quis facit. Multum facit, qui multum diligit.
Qui veram & perfectam charita-
tem habet, in nulla re seipsum querit, sed Dei
gloriam solummodo in omnibus fieri deside-
rat.

CON-

CONSID. III.

De Charitate proximi in supportandis illius defectibus.

Quia Charitas habenda est ad omnes, 1a. 1. 1. 2.
 stude patiens esse in tolerando aliorum 2. & 16.
 defectus, & qualescunque infirmitates. Deus 2. & 4.
 sic ordinavit, ut discamus alter, alterius onera Charitas
 portare; quia nemo sine defectu, nemo sufficit pro-
 sine onere, nemo sibi sufficiens, nemo sibi ximi defe-
 satis sapiens; sed oportet, nos invicem por- aus.
 tare, invicem consolari, pariter adjuvare,
 instruere, admonere, & omnes amare in te;
 O Deus! qui verè amant te; sicut lex ju-
 bet amoris lucens ex te.

CONSID. IV.

De perfecta resignatione in Dei voluntatem.

Fili, sic dicas in omni re: Domine, si ti- 1a. 1. 3.
 bi placitum fuerit, fiat hoc ita. Domi- 15. 1. & 2.
 ne si fuerit honor tuus, fiat in nomine tuo
 Domine: cum propria enim resignatione Actus resig-
 tibi totum committendum est, atque dicen- nationis in
 dum: Domine tu scis, qualiter melius est, Dei volunt-
 fiat hoc, vel illud, sicut volueris. Da, quod tatem.
 vis, & quantum vis, & quando vis. Li-
 bere age mecum in omnibus: in manu tua
 sum, & versa me per circuitum. En
 ego

Hh 2

ego

ego servus tuus paratus ad omnia, quoniam
non desidero mihi vivere, sed tibi: utinam
dignè, & perfectè.

DIGRESSIO XX.
ET VLTIMA.

*Continet utilem doctrinam, & pra-
xin quotidiana oblationis, seu pura
Intentionis &c. Resignationis sua-
luntatis, pactique magni Pec-
catoris cum Iustitia divi-
na.*

THEOPHOBVS.
(I.)

Redimus tandem in fine Exercitiorum ad primum eorundem principium, scilicet ad ultimum hominis finem, ac centrum, qui solus Deus est, mediante unione mysticâ attingendus in medio, donec perfectâ fruitione possideatur in termino. Tunc autem anima per unionem mysticam in hoc extilio cum eodem copulatur, quando ab omnibus vitijs, & inordinationibus libera, & expedita, non tantum à rebus creaturarum imaginibus totaliter excessit, verum etiam à seipsa deficiens, atque in seipsa velut ad nihilum redacta.

Unio viatoris cum Deo in quo consistat?

sta, perdita, evacuata, & tanquam mortua in abyssum æterni amoris illabitur, concrematur, liquescit, & liquefacta sicut aurum, & æs permixta, aut ferrum candens & ignis in unam quasi massam, atque substantiam constantur, seu transformantur, ita ipsa Deo sine medio unita, unus cum eo spiritus efficitur. Sed, hoc opus, hic labor est: oportet enim, animam prius relictâ mundi vanitate, lacrymis suis contractas sordes abluere, passionum, ac sensuum incompertos, & inordinatos mores componere, varioque sese virtutum habitu excolere. Quæ cum vos hætenus ex amissi fecisse non diffidam, hinc vobis jam sublimiorum virtutum capacibus redditis, pro coronide tres insignes, forè non parum profuturos Actus, quibus ad perfectam unionem & conformationem cum Deo, ejusque divina voluntate & Iustitiâ tenditur ac pervenitur, adjungam.

Quæ requiritur ad illuminationem.

II. Primus itaque Actus, seu Praxis ejusdem est, Oblationis perfectæ sui ipsius ex toto cordis, & animæ fundo in obsequium solius perpetuæ servitutis, laudis & glorificationis divinæ, quâ homo ex animi sui medullis, quidquid est in esse naturæ, & gratiæ, nullâ sui parte reservatâ, se totum, & omnia

Perfecta sui oblatio in obsequium Dei.

In unione
intentionum Christi.

nia sua opera, etiam minutissima quae quotidie Deo cum pura & sancta intentione offert, in Unione operum, intentionum, Passionis, & sanguinis Domini IESU Christi: quod tantumdem est, ac si vel plumbum liquefactum auro permixtum, vel aqua generosissima vino intusa ejusdem valoris & pretii reddita, Deo ter Opt. in libamen gratissimum offerrentur. Vi cujus solae oblationis lectissima Dei sponsa Gertrudis cum caelesti Sponso tali amoris nexu meruit uniri. Ego totus sum illi, & eam per amorem mihi inseparabiliter univi, sicut argentum, & aurum per ignem in unum metallum constantur: quia nemo habet vivit hominum, qui PER BONAM INTENTIONEM, sive bonam voluntatem mihi, quam illa, est vicinior: fideliter, procerè omnia mea dona referens IN SOLAM GLORIAM MEAM, nihil sibi de his penitus reservans, aut usurpans. Id vobis a vobis quoque sequenti formulâ devotissimè, & efficacissimè fieri potest.

Ex Menol.
17. Nov.

S. Gertrudis
per S. intentionem
Christo unicissima.

P R A X I S,
Seu formula quotidiana Oblationis.

Formula
longior
quotidianae
sui oblationis.

III. O Sanctissima, aeterna, & indivisa Trinitas, atque tremenda Majestas! Ecce ego abjectissimus terra

vermiculus in conspectu omnium Sancto-
rum prostratus, tuâ incomprehensibili Boni-
tate, & Clementiâ fretus, cum profundis-
sima mentis humilitate, omni meliori devo-
tione, & efficacissimâ voluntate offero, ex
nunc, & totâ meâ reliquâ vitâ, usque ad
extremum spiritum, ad majorem Nominis
tui gloriam, sanctissimæque tuæ voluntatis
beneplacitum; dulcissimi quoque, & aman-
tissimi D. mei I E S V Christi, nec non Bea-
tissimæ Virginis, ac Dei Genitricis
M A R I Æ, & Sanctorum N. N. Pa-
tronorum meorum, ac loci hujus, & San-
cti. (vel Sanctorum) N. N. cujus, (vel
quorum) hodie memoria colitur, omnium-
que Sanctorum totius Curie triumphantis ho-
norem, laudem, & gloriam, Animam
meam, cor meum, & corpus meum, cum
universis potentijs, membris, ac sensibus in-
ternis atque externis; videlicet intellectu,
memoriâ, voluntate, visu auditu, gustu,
odoratu, & tactu: cum carne, ossibus, vi-
ta, sanguine, venis, arterijs, respiratio-
nibus, atque gemitibus: omnes insuper cogi-
tationes, verba, opera, gressus, gestus,
motus, & singulos oculorum nictus, & nu-
tus: denique omnes animæ, & corporis fun-
ctiones, usum, motus, & operationes in vi-
gilia, & somno, bonas, & indifferentes; om-
niaque temporis mei momenta: mortem me-

Etiâ ope-
rum indif-
ferentium,

H h 4

am,

am, eternitatem meam, ac totum me esse in natura, & gratia, in obsequium pietatis, laudis, glorificationis, amoris, ac beneplaciti tui, ac Filij tui D. N. I. Christi, illiusque sacratissima Humanitatis glorificationis, & amarissima mortis memoriam.

IV. His omnibus & singulis modis, cogitationibus, verbis, & operibus cupiente, & benignissimum meum IESUM, infinito tempore, & infinitis affectibus laudare, honorare, benedicere, glorificare, adorare, digne estimare, imitari, servare, placere, gratias agere, obtestari, rogare, & amare omnibus laudibus, glorificationibus, adorationibus, & amoribus omnium Angelorum, & hominum existentium, & futurorum, & per tuam absolutam potentiam possibilem: me verò veterem hominem totum humiliare, mortificare, abdicare, abnegare, contere, & in nihilum redigere: rursumque renovare, resignare, perfectissimèque unire, ac conformare: ex omnibus omnium virtutum supernaturalium finibus, atque motivis: præcipue verò Fidei, Spei, Charitatis & amoris non concupiscentiæ ad meum proprium bonum, neque ob metum pœnæ, & gehennæ, vel exspectatione alicujus retributionis, aut mercedis promissæ, sed ex amore mere benevolentis propter respectum, in te ipso, & ex te ipso dignissimo,

Cum affectivis actibus omnium virtutum.

Ex puro amore benevolentis in Deum.

ferritate, laudibus, obſequijs, & amori-
bus ſimpliciter infinitis.

V. Quia verò hæc omnia mea qualiacum-
que, agnoſco in ſe viliffima, & tuæ Maje-
ſtati indigna, ac mille aliàs nominibus eſſe
debita, idcirco, ut pretioſa & condigna red-
dantur, offero ſingula, ut ſupra, in Vnio-
ne perfectiſſima, & inſeparabili omnium
ſanctiſſimarum cogitationum, verborum, ope-
rum, actionum, intentionum, virtutum, la-
borum, dolorum, paſſionis, mortis, & ef-
fuſi pretioſiſſimi Sanguinis de vivifico, In unione
ſanguinis
Chriſti.
& amabiliſſimo Latere, & corpore Domi-
ni, & Salvatoris noſtri IESV Chriſti,
pro me, & NN. mihi ſpecialiter charis, &
commendatis, omnibusque meis Superiori-
bus, Conſratribus, parentibus, propinquis,
benefactoribus, amicis, beneyolis, & ma-
levolis; ſeu qui me toto meæ vitæ tempore ver-
bo, vel factò, ſcienter, vel ignoranter gra-
vârunt, moleſtârunt, offenderunt, ſeu ſcan-
dalizârunt, & pro omnibus, quos ego ſi-
militer gravavi, moleſtavi, offendi, vel
ſcandalizavi: & pro omnibus, quibus teneor,
& pro quibus intendo explicite, ſeu implici-
te, Tuq; piſſime Domine ſcis, & vides, me
debere, & velle orare: ut omnibus vivis con-
cedere tuâ miſeratione digneris omnium cul-
parum, delictorum, atque pœnarum remis-
ſionem, liberationem à malis & periculis
animæ & corporis, præteritis, præſentibus,
& fu-

& futuris: salutem, auxilium, gratiam, opem, & consolationem S. Spiritus: perseverantiam in bonis operibus, felicem exitum, æternamque salutem: Deinde verò requiem, & gloriam sempiternam.

Cum actualitate hujus intentionis sæpe renovanda.

VI. Sed quoniam vitæ meæ necessitates & occupationes me non sinunt, huc semel expressè intentioni actualiter semper intantum esse, idcirco cupio, & declaro hanc meam oblationem toties pro renovata & actuali valere debere, quoties oculis in celum aspexero, aut suspiravero, vel pedem meum percussero, dicens: Renovo omnia: vel, ô amor! aut, ô Deus meus! vel quid simile: imò quoties vel horologij sonitus, vel arriæ meæ pulsus à me animadversus fuerit, seu cor meum indefinente anhelitu intra me respiraverit: protestando expressè contra omnes diabolicas tentationes, suggestiones, fraudes, obreptiones vanæ gloriæ, aut humani respectûs: & contra omnes distractiones, obliviones, cogitata, dicta, vel facta hanc meæ oblationi, intentioni, & pacto, quod modò cum infinitæ Majestatis tuæ dignatione feci, contraria, ac tibi dulcissima, & æmantissime Deus meus, displicentia. Ex hac omnia in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

VII. MONOPH. Viderur ista Oblationis, intentionis, sive unionis quasi continuatæ praxis, esse ipsissima illa

illa perpetua cordis custodia, & solitu-
do, de qua Abbates Moyses, & Isaac
ita docebant: *Hic nobis principalis debet
esse conatus, hæc immobilis destinatio cordis
nostri jugiter affectanda, ut divinis rebus ad
Deum mens semper inhæreat, & eò usque
ab omni situ carnali extenuata sublimetur,
donec omnis ejus conversatio, omnisque vo-
luntatio cordis, una, & jugis efficiatur ora-
tio, ut perfectè adimpleatur illud Apostoli:
sine intermissione orate. In omnibus gratias
agite: spiritum nolite extinguere, hæc est
eius voluntas Dei, in Christo IESU, in
omnibus vobis. Quare mihi deinceps hæc
formula multùm familiaris erit.*

PHILOTH. Et mihi quoque sum-
moperè placet: verumtamen ob multa
fortuito incidentia occupationum neces-
sariarum impedimenta, desiderarem bre-
ve quoddam illius ac substantiale com-
pendium.

THEOPHOB. En trado igitur
& aliam actûs hujusmodi formulam suc-
cinctam & efficacem; præstat quippe al-
terna subinde Actûs ejusdem mutatio,
ne ob frequentiore illius usum memo-
ria retentus, sine vero devotionis sensu,
raptimque transcurratur.

Offero hodierno die omnes meas cogita-
tiones, verba, & opera: omniumque po-
tentiarum, membrorum, ac sensuum animæ &
cor-

Talis oblatio est jugis oratio.

Abbat.

Moys. &

Isaac. col.

lat. PP. 3:

c. 2.

1. Thess.

c. 5. v. 17.

corporis usum, & operationes in-
 nas, & indifferentes, ad maiorem Deū
 D. N. IESV Christi, Beatissimæ V. M. A-
 RIÆ, omniumque Sanctorum, pra-
 cipue SS. NN. honorem, laudem &
 gloriam, ex omnibus sanctis, & super-
 naturalibus omnium virtutum motivis: in
 unione pretiosissimi SANGVINIS Sal-
 vatoris mei IESV: pro mea, & omnium
 meorum specialiter intentorum NN. vel re-
 commendatorum: & pro quibus tu piissime
 Domine scis, & vides, me debere, & vel
 hodie orare: omniumque simul fidelium vi-
 vorum, & mortuorum salute anima & cor-
 poris, remissione peccatorum, gratia, auxi-
 lio, & consolatione Sancti Spiritus imp-
 trandâ: declarando, & protestando expressè
 quòd ad omnes horologij sonitus, aut con-
 mei suspiria, sive quoties dixerò: Deus mi-
 us! renovo: vel quid simile: ista inten-
 tio semper pro actuali valere: è contra om-
 nes distractiones, obreptiones, vel diaboli
 suggestiones, aliaque huic meæ intentioni con-
 traria, ac Deo meo displicentia, irritabi-
 da, irrita, nulla & rejecta esse, ac perma-
 nere debeant: In nomine Patris, & Filij
 & Spiritus Sancti, Amen.

Hæc brevissima praxis prioris no-
 gleus est.

VIII. Transeamus modò ad al-
 ram perfectissimæ unionis cum Deo. *sec-*
cum

diem, quæ est resignatissima, & abso-
lutissima humanæ voluntatis cum divi-
na conformatio. De hac ille speciosus
sermôn præ filijs hominum hæc aliquando ad
præmemoratam suam sponsam Gertru-
dem verba fecit: *Qui vult, ut ad ipsum*
liberè veniam, debet mihi clavem propriæ
voluntatis resignare. Unde eadem sancta
aliquando trecentis, & sexaginta quin-
que vicibus illud Christi Domini pro-
nunciavit: *Non mea, sed tua voluntas fiat,*
amantissime IESU! Exposui vobis in
proœmio Exercitiorum, de illa, me-
diantibus exercitijs, mirabiliter con-
versâ Benedicta Romana, quousque se-
cundum animabus intensè Deum amanti-
bus, hæc resignatio, sive conformi-
tas extendat, dum ipsa, se para-
tam, & contentissimam fore profite-
batur, si eam Deus post omnia licèt
impensa totius vitæ obsequia, nihilomi-
nùs veller æternis ignibus addicere, ad
implendam solummodò Dei volunta-
tem.

IX. Et sanè millies præstaret, ex
Dei voluntate libentius inter vermes re-
pere, quàm ex propria inter Seraphi-
cos collocari, imò supplicijs quoque
perennibus mancipari, quàm calo (si
arbitrarium fieri deberet) contra illius
bene-

Christus pe-
tit clavem
propriæ vo-
luntatis si-
bitrâdi:
Apud Blos.
in Monit.
spir. c. 116
Ps. 44.

S. Gertru-
dis perfectè
resignata.
Luc. c. 22,
v. 42.

B. Benedi-
cta Monia-
lis etiam ad
inferricæ-
nas resig-
nata.

Præstantia
talis resig-
nationis.

beneplacitum adscribi; ut ille quorundam omnium Regum opulentior, atque felicior mendicus, apud Taulerum in colloquio Theologi & mendici, optul-

Mendicus se perhibetur, dicens: Si Dominus Me-
ad Dei beneplacitum jestatis me in abyssum inferni demerere vol-
cælo præferet, duo mihi brachia sunt, quibus eum
fert damnationem. plecterer. Vnum humilis RESIGNA-

TIO, quod ei suppono, & per hoc ejus sacratissimæ Humanitati unitus sum; alterumque idemque dexterum, AMOR, quo ipsius Divinitati unitus eundem circumplector, ut mecum ad infernum descendere cogeretur, ubi optatius mihi foret, impletâ ejus voluntate, esse cum Deo, quam in celis sine illa. Ecce mendicum profundissimum Theologiæ mysticæ Doctorem. Quod ipsum ex aliâ quâdam Christi ad B. Brigittam factâ his verbis revelatione, pariter confirmatur: Qui propriam voluntatem relinquit Deo suo, obediens mihi, habebit celum sine pœna. Cæterum eminentissimæ hujus Conformationis, sive Resignationis actum hâc formulâ trado.

ACTUS

Perfectissimæ Resignatio-
nis.

X. **O** Clementissime Pater miseri-
cordiarum, & Deus totius
consolationis! Ecce ego creaturarum om-
nium indignissima, cum nullam hactenus in
omnibus rebus creatis veram, ac stabilem
consolationem, pacem, & tranquillitatem in-
venire potuerim, nisi in solo sanctissimo vo-
luntatis tuæ beneplacito, idcirco, quamvis
in pulvis & cinis, cupio tamen ardentissi-
mo cordis affectu, meam Voluntatem, ex
tunc integerrimè abrenunciare; Tibique
solli, firmo, inviolabili, & plenissimo pacto,
que proposito, usu, & jure perpetuo resigna-
re, & transcribere. Proinde abrenuncio in-
ter omnes omni voluntati carnis, quæ spiritui
contraria est: omni voluntati mundi, quæ va-
nissima, & stultissima est: omni voluntati dia-
boli, quæ fraudulenta, impia, sacrilega, &
blasphema est: deinde meæ propriæ, quæ in-
stabilis, perversa, & cæca est; omnibusque
sensibus, placitis, judicijs, cogitationibus, in-
tentionibus, decretis, & motibus universis
omnium potentiarum, ac sensuum animæ,
& corporis, cupiens deinceps noque intelle-
ctum

Formula a-
ctus perfe-
ctæ resig-
nationis.

Abreun-
ciatio vo-
luntatis pro-
priae, munda-
di & dæ-
monis.

am, memoriam, aut voluntatem habere: ut
que oculos, aures, linguam, corpus, & ani-
mam, nisi ad percipiendam, glorificandam,
optandam, & plenissime perficiendam vo-
luntatem tuam rectissimam, iustissi-
mam, atque sanctissimam.

XI. sed quia sola mea voluntas pro-
fus nihil est ante te; idcirco super omnia
cordis mei desideria cupio, omnium hominum
& Angelorum voluntates in unicam meam
transfundi posse; ut simul & semel una re-
signationis actu omnes istas voluntates pro-
fundo affectu in profundissimum pelagus tue
voluntatis aeternae demergere & transfor-
mare queam; sicut gutta pluviae absorbetur
in mari, & sicut Beatissima Virginis voluntas
in Filij, & Filij in tuam o Deus! in terra
& de facto omnium Beatorum voluntates pro-
fundo in divinam absorptae sunt
in caelis. Propono etiam vi praesentis istius
resignationis, imposterum totaliter esse indi-
ferens ad laeta, & tristia, ad solatia, & hono-
res, & ignominiam, ad vitam & mortem:
ita ut omnes arteriarum mearum pulsus, ad
singula momenta non aliud indicare debeant,
nisi haec & similia verba: Fiat, fiat, fiat,
tua sola in me voluntas; o Deus meus, &
omnia!

XII. Sed adhuc profundius me in aby-
sum beneplaciti tui submergo, tuisque oculis;

Affectus
conforma-
tionis om-
nium crea-
tarum vo-
luntatum.

Indifferen-
tia talis vo-
luntatis ad
omnia.

ris, atque justissimis iudicijs ita resigno, ut
 si post mortem me centum, aut mille annis,
 vel usque ad extremum iudicij diem purga-
 torij ignibus mancipare velis, velim & ego:
 si etiam aeternis me flammis addicere (quod
 quidem infinitis meis peccatis ego promerui,
 ut tu hoc velles: sed ut ego id amplius nol-
 lem, tu morte tua mihi meruisti) dicam ta-
 men, & profiteor corde, & animo resolutis-
 simis, quod id ipsum velim & ego: nam ma-
 lo sexcenties millies, voluntatem tuam ju-
 stissimam, gloriam tuam illibatam, ac Ma-
 jestatem tuam sine displicentia (etiam me
 damnato) esse ac permanere, quam me sal-
 vato, voluntatis tuae beneplacito aliquid con-
 trarium fieri.

XIII. Plus ultra adhuc, dulcissime
 amor meus, me resolvo, & declaro: si vo-
 luntatis tuae esset, mihi unico nutu significa-
 te, me isto temporis momento vivum cum
 corpore & animam ab inferni faucibus absor-
 bendum, & solum poenas omnes damnatorum
 (illis liberatis) aeternaliter sustinere debe-
 re: ah! (horreo quidem, & tremo secundum
 naturam) tamen ex divinae gratiae motu ad tuae
 voluntatis beneplacitum adimplendum statim
 licerem: Dominus es, quod bonum est
 in oculis tuis, hoc facias: nullamque aliam
 gratiam (licet optione data) peterem, nisi
 ut possem te brachijs meis, altero quidem
 humillimae resignationis, & altero flagran-
 tissimae

Etiam ad
 inferorum]
 poenas.

i. Reg. 33
 18.

Cum indif-
solubili ne-
xu cum
Deo.

tissimi amoris complecti, constringere, &
mecum indissolubili voluntatum nexu unicum,
illuc in perpetuas eternitates detrahere, te-
nere, neque dimittere (sic enim infernum
pro celo, quemadmodum sine te celum pro
inferno reputarem) sed potius in ipsi-
am inibi tormentis te laudare, & pradi-
care, atque efficere, ut à me, & in me ab
omnibus creaturis laudaretur, predicaretur,
& glorificaretur in eternum & ultra
tua semper rectissima VOLUNTAS. Amen.

Excessus
meriti talis
actus.
Blos. in ap-
pend. ex
dicta Taul.
& PP.

MONOPH. Iam non amplius
mirabor, quod legisse me memini, mille
mundos relinquere in talis alicujus resigna-
tionis actus comparatione, nihil esse: imò
etiam parum hoc ipsum, quod sancti Mar-
tyres animas pro Deo fuderunt, huic resigna-
tioni collatum.

Perfectissi-
mus actus
resignatio-
nis in Dei
Iustitiam
vindicati-
vam.

XIV. THEOPH. Verissime senti-
tis & optime. Atqui restat discutienda
materia circa aliquem actum adhuc mol-
to sublimioris & perfectioris resignatio-
nis in ipsam Vindicativam Dei Iustitiam
tales enim unius animæ ex Dei gratia
vel perfecte contrita, vel intense a-
mantis sunt ad inventiones, ut omnem
humanæ mentis admirationem exco-
dant. Quis enim unquam imaginari sibi
auderet, hominem ad æternam cæli bea-
titudinem creatum, summe anhelantem

ac præ illius desiderio poenè immorien-
tem, posse nihilominus ex motivo ali-
quo supernaturali, v. g. horroris erga
peccatum, amoris in Deum & proxi-
mum, aut satisfactionis Divinæ iustitiæ,
præ cælesti gloriâ, eligere & optare per-
petuos inferorum cruciatus (unicâ cum
demonibus Dei hostibus communica-
tione, Majestatis Divinæ contemptum,
peccatiq; malitiam involvente seclis-
sâ.) Est enim indubitata Theologorum
doctrina, posse quidem hominem sum-
mè charitativum omnium suorum bo-
norum operum fructus, impetratorium
& satisfactorium pro alterius salute ap-
plicare, & se utroque privare, non ita
fructu meritorio gratiæ sanctificantis,
quæ cum sit radix gloriæ æternæ, quæ est
bonum infinitû, nec ordinata foret illa
charitas, nec rationalis illa voluntas,
tali infinito bono sese privandi, ut alte-
ri loco sui communicetur, vel æternæ
damnationis malo infinito subijciendi
se, ut alius inde liber evadat. Et tã-
men scimus indubiè, mansuetissimum
Moysen rogâsse, deleri de libro Vitæ,
pro impediendâ extinctione populi ido-
latriæ. Et Gentium Doctorem optâsse
se, fieri anathema à Christo pro fratri-
bus suis, perfidis Dei crucifixoribus:
illamque ardentissimum Dei gloriæ &

Nullus po-
test rationa-
biliter se
privare cœ-
lo pro alte-
ro.

Exod. 32.
Zelosi pro
alienâ salu-
te magis,
quàm pro
propriâ.
Rom. 6. 9.

In Vit. il-
lius.

salutis aliorum Zelotem Ignatium dixit
se, si optio daretur, malle se beatitudi-
nis incertum vivere, & interim Deo in-
servire ac proximorum saluti, quam e-
iusdem gloriae certum statim mori.

XV. Nec desunt pariter fervoris, charita-
tis & optionis foeminae. Reducite in me-
tem, quae superius Digress. 4. n. 13. retulit
de Catharina Bononiensi innocentiissima
Virgine, eam enixe precatam esse, qua-
tenus adhuc terribiliorem Deus crearet
infernum, & seipsam in eiusdem abyssi
(absque tamen proprii peccati macula)

B. Cathar.
Bonon. of-
fert se ad
infernum
pro pecca-
toribus.

pro incude collocaret, omnibus Divi-
nae Iustitiae ictibus aeternaliter tunden-
dam, pro aliorum peccatorum perpe-
tuam salvationem. De Catharina Genuensi
purissimam quoque animam, pariter reco-
lit ex supra memoratis, illam, cogni-
tam per divinam revelationem horribili-
tate solius quasi umbræ minimi peccati
venialis, tantum odium concepisse & hor-
rorem, ut ex intensissimo divinae Iusti-
tiae amore non dubitavit rotundè coram

Cathar.
Genuensis
petijt exer-
ceri contra
sua peccata
Dei Iustiti-
am.

In Vit. c.
24.

Deo proferre, se pro peccatis suis non
petere gratiam, non misericordiam, non
Ecclesiae Indulgentias, nec absolutiones,
sed pro merito suo Iustitiam, Vindictam,
& castigationem. Tertiam adjungo An-
gelam de Fulgino adhuc in conjugij sta-
tu cum marito & filijs, perfectissimam
tamen

tamen poenitentem, quæ, dum aliquan-
do aliis solito illuminata Dei potenti-
am, voluntatem, Iustitiam, & bonita-
tem cognoverat, ita deinceps remansit
contenta & tranquilla, ut dictata &
scripta reliquerit hæc verba: *Ei si cer-*
tissime scirem, me damnandam, nullâ ratio-
ne possem dolere; nec minus studerem ama-
re & honorare Deum, in tantum intellexi
Iustitiam ejus, & rectitudinem judiciorum
ejus: & mox ita; Quando dico, per iudicium
quum libera me Domine, tantum delector,
sicut quando dico, per passionem tuam li-
bera me Domine, non enim magis cog-
nosco bonitatem Dei in multis Beatis, quam
in multitudine damnatorum: & ibidem ad-
jungit: Si omnia, quæ sunt fidei, per impossibi-
le desicerent, hic tamen remanet mihi cer-
titudo de Iustitiâ suorum judiciorum. Unde
alibi amplius, cum sic essem illuminata,
inquirebat, ut nihil in me viderem, nisi dese-
ctus, condemnabam meipsam, sciens & cog-
noscens, quod certissime digna eram inferno.
Demum hæc memorabili sententiâ con-
cludit: *Videndo me damnatam, non curo a-*
liquo modo de damnatione meâ, quia plus
curo & plus doleo, quod offendi Creatorem
meum, quem nollem offendisse præ omnibus
bonis, & malis. Ex quibus subinfero,
si tales Sancti & Sanctæ potuerunt, vel
præ horrore peccati, vel pro amore

*In Vit. 6.
24. conso-
lat. 5.*

*Amor erga
Dei Iustiti-
am in B. An-
gelâ &c.*

*Cap. 5. pas
su 5.*

*Utrò se ob-
lit damna-
tioni prop-
ter sua pec-
cata.*

Cap. 19.

*Magis do-
let de offen-
sâ Dei, quâ
de suâ dam-
natione.*

li; salu-

salutis alienæ, aut pro affectu beneplaciti Divinæ Iustitiæ, se ejusdem rigori, aut propriæ salutis periculo, seu peccationi subijcere innocentes, majori ratione posse idipsum enormem aliquem peccatorem, ex efficaci motione divinæ gratiæ, ingenti contritionis, Deique amoris æstu pereitum, sibi ipsi velut mille gehennas merito, optare; vel cum eadem intemeratâ Dei Iustitiâ dandam illi satisfactionem super suâ damnatione pacisci, modo præsertim ac formâ mox tradendâ.

XVI. PHILOTH. Sed, amabundum tales actus, desideria, vota seu præcæta, non sint penitus innaturalia, inordinata, & irrationabilia prorsus, abdicare se à cœlo, à Sanctis, à beatificatione in perpetuum; ac sempiternis inferorum tormentis addicere?

Amor excessivus nõ agit humano modo rationabiliter.

THEOPH. Iam in superiori Digressione memini, animam quandoque amoribus ita excessivis erga objectum amatum inflammari, & occupari, ut quasi ebria sapienter ignoret, quid dicat, eligat, vel agat; non attendendo, quâ lege, quo ordine, quâ ratione, vel possibilitate, imò quò intensior sit charitas, eò magis ultra omnem naturam in ardua, excessiva, in exotica & suis viribus improporionatissima ferri, ut quò

quò effectu attingere nequit, enitatur affectu. Quanti porro ejusmodi celsissimi affectus apud Deum sint valoris & meriti, dicat eruditione & pietate vix ulli secundus Ludovicus Blossius Abbas, his verbis: Si quis etiamnum inter mortales ex purâ dilectione, cum sui resignatione perfectâ ad omnem pœnam honore Divinæ Iustitiæ tolerandam, sese integro & tranquillo animo offerre posset, talis nec inferni, nec purgatorij pœnas subiturus esset, etiamsi solus mundi peccata commississet, Doceant vos id ipsum Sancti Patres asserentes, cum, qui Dei erga se Iustitiam perinde ut misericordiam ad æternam ejusdem Domini gloriam exosculetur ac diligat, tam faciliè peccatorum suorum ac pœnarum illis debitarum plenissimam veniam obtinere, quàm faciliè una aquæ guttula in ardentissimam fornacem injecta consumitur. Cùmque allatæ Patrum doctrinæ adstipulentur plures tam Asceseos, quàm Theologiæ Magistri & Doctores, præstabit hîc nunc in medio statuere enormissimum mundi peccatorem, ære alieno plus quàm decem millium talentorum erga Divinæ Iustitiæ tribunal debitorem, & cui eapropter apud omnia suprema tribunalia jam proclamato, sub hastâ vendito, & pro-

Blos. in dict. PP. c. 24. ex Taulero. Pro Dei iustitia ad infernum se offerre infiniti meriti est.

Pactum cum Dei iustitia peccatori est salutare.

scripto

scripto nullum amplius in cælo & terra
videatur superesse solutionis, satisfactio-
nis, suæque salutis consequendæ medi-
um; quid ager miserimus, nisi ex ne-
cessitate virtutem faciendo, se ultro quo-
ditrici Iustitiæ in catenatum mancipium
ad perpetuas triremes, aut carceres ob-
ferre, pro ejusdem Iustitiæ liberrimo quo-
stu & arbitrato; ac in sequentem totæ
mulam, cum humillimâ & perfectissimâ
ma contriti & resoluti cordis resignatio-
ne cum Ea pacisci; quod sibi saltem quo-
quo modo æternaliter in abyssalibus in-
ferorum supplicijs bene sit.

FORMVLA PACTI PER-
PETVI

*Alicuius maximi peccatoris, cum
Iustitia Vindicativa Dei.*

XVII. **O** Rex sacrosancte, summè admi-
rabilis & centies milies admi-
randa Dei Iustitia, omnium iniquitatum In-
dex & Vindex! passim, & ab orbis conditi-
princípio usque in præsens formidaris, & ter-
ceris esse tremenda, terribilis & metuen-
dissima; oculis meros flammæ glebas spe-
rantibus, voce tot tonitrua & fulmina,
quot verba vibrante, dexterâ romphæâ vi-
acutâ & fulgurante armatâ, brachio semper

Formula
pacti pecca-
toris cum
Dei Iustitia

Tremenda
Dei Iustitia
describitur.

in funestissimas mortalium strages extento, adeoque inexorabiliter in vindicandis hominum sceleribus intenta, & rigorosa, ut nec minima labecula, navus, aut culpa in hoc vel in altero mundo impunita rigores tuos subterfugere valeat. Vnde solo audita terrifico vocis tue sono, vel animadverso furoris tui signo, omnia elementa nutant, omnes caelorum machinae concutiuntur, ac si fractus illaberetur orbis; omnes denique humanorum artuum compages, omniumque creaturarum subsistentiae & existentiae dissolvi, & in minutissimos sui nihili atomos redigi pavescunt.

Omnium
creatura-
rum pavor
ad signum
Iustitiae
ejus.

XVIII. Et saepe vestigia terrent tertiae partis Angelorum ob unicum superbiae peccatum unico in momento commissum aeternis ignibus mancipatae. Totius humanae stirpis propter unum gulosae inobedientiae actum aeterno anathemate e paradiso proscribitur. Totius mundi cum universa animalium specie ob hominum carnalitates exitiali diluvio submersi. Tot civitatum cum omnibus innocentibus aequae ac nocentibus incolis propter Sodomiae flagitia sulphureo igne absumptarum. Taceo innumerabiles bellorum strages, incendiorum furores, famis, pestium, inundationum, terrae motuum, morborum, infortuniorum, tempestatum ac fulminum ruinas, quibus sine cessatione in miserrimos mortales excandescis, ardescis & grassaris: imò, quod omnem creaturam intelligentiae capacitatem transcendit.

Exempla S.
Scripturae
rigorosae Iu-
stitiae.

Rigor divi-
næ Iustitiæ
in ipsum
Dei Filium,

cendit, in ipsum Unigenitum Dei Patris
lium, innocentia & lucis æternæ candorem,
propter aliorum duntaxat peccata, micis-
bus omni humano sensu acerbioribus serijs;
ut proinde omnes creaturæ perterrita tremo-
lâ voce fateantur & dicant: tremendum &
horrendum esse, incidere in manus Iustitiæ
Dei viventis.

Rememo-
ratio pecca-
torum pro-
priorum.

XIX. Verùm ô æternè glorificanda Iu-
stitia, si ad meum particularem statum des-
cendens recogito ex una parte, mea ab æ-
tatis adolescentiæ usque in hanc ætatem (spe-
nectutem) contra te commissa facinora, spe-
cie diversissima, qualitate infanda & puden-
da, quantitate immensa, circumstantijs gra-
vissima, frequentatione assidua, numero-
sissima, explicabilia, malitiæ autem gravitate pro
omnem æternitatem & mille infernus im-
piabilia, quibus Te, & iram tuam iustissimè
ita audacter, deliberatè, perfidè & pro-
lamer irritavi, provocavi & ludificavi, ut
jam ex solâ superficiali recordatione, pro
nimio horrore, confusione & pudore tabe-
scam. Econtra verò si ex altera parte confi-
dero, meam hætenus post omnes infames,
nefarias, propudiosas ac detestabiles istas in-
gratitudines, malitias, & enormitates, meam
nihilominus post tot annorum curricula lab-
viam adhuc indemnitate; Tuamque ô Iustiti-
æ laudibus deprecanda Iustitiæ Iustitiæ

Et longani-
mitatis Iu-
stitiæ Divi-
næ,

me millies mille infernos meritum, ostensam longanimitatem, & patientiam, præ stupore me reddis excordem. Nam cum ex fide teneam, personarum acceptioni apud Te locum non esse, sed soli rectitudini, sanctitati & equitati, tam in malis vindicandis, quam in præmiandis bonis, & tamen revolvens tam veteres, quam modernas Te iustitiâ vindice horribiles peccatorum castigationes; meam verò (qui omnes prorsus in universo mundo meis sceleribus & perfriatâ obstinatione excedo peccatores) impunitatem; nescio, an intra me sentire, & dicere audeam (salvâ fidei integritate) Te erga me aut nimis fuisse respectivè partialem in parcendo, aut in longanimitate & patientia nimis clementem, cum ingenti honoris tui præiudicio, siquidem abinde majorem sumpsi audaciam, Te velut surdam, aut cæcam, imbecillum & impotentem ad vindicandum offendendi, injuriandi, & lusui habendi.

Dei iustitia non est partialis.

XX. Fateor equidem, quod nonnullis vicibus me in luto fœcis & limo profundi ex propria malitia infixum, virgâ & baculo ventilaveris, & adversitate secundum hominem inferiorem gravi visâ, interdum corripueris, at nunc secundum superiorem agnosco, omnia fuisse non nisi torrum aliquem amantissimi Patris aspectum, quo metuenti dedisti significationem, ut fugiam à facie arcûs. Vnde candidissimè fateri, tibiq; gloriæ

Castigationes paternæ.

Iustitiæ
Dei longanimitas amanda & laudanda.

gloriam dare cogor, quod mihi nec remota, nec exhorrenda, sed ineffabiliter dulcissima, mansueta, benigna & infinitè infinitè misericors fueris usque in præsens, & à me, & propter me, ac meo nomine, omnibus omnium creaturarum existentium & possibiliū servitijs, laudibus, adorationibus, gratiarū actionibus, & amoribus per infinita æternitatum spatia (quocunque demum in loco à morte mea me collocaveris) sit & esse prosequenda.

Humilis confessio suæ vilitatis.

Desiderium pacificandi ex puro amore Iustitiæ Dei.

XXI. Quare (cum venia & pace mea haustæ misericordiæ Dei, ad quam hæc solum meum & unicum sumpsî refugium) posthac te non aliter appellabo, quam meam clementissimam, amabilissimam & superducissimam, Dominam, ac absolutam meæ salutis, aut æternæ mancipationis in inferno arbitram. Et quamvis sim vilissimus reus, mundi labe & peripssima, minimus reus pulvisculus; peccator quovis putrido cancerinomite fortentior, mortuo cane detentior, imò mille suspendiorum reus, cupio tamen intimè & unice tecum à altissima & incomprehensibilis Majestatis Iustitia (non quidem pro ullo meo temporali, vel eterno bono aut commodo, sed pro merissima gratiarum actione & tuæ exercitata mecum longanimitatis recognitione, ac honore, amore, gressu & complacentia tibi faciendâ) super his quæ

in punctis Pacisci, modò me audire & ex-
audire digneris.

Primum; quòd, cùm deinceps, propter
heu! nimium bonitatis, beneficiorum & mi-
sericordiæ Dei abusum, coram ipsius placi-
dissima facie, præ infinitâ scelerum confusione
& erubescentiâ, comparere non audeam, mi-
hi totâ meâ reliquâ vitâ liberum ad te pate-
at refugium & accessus, tractaturo tecum de
ablatis tibi honoris ac irrogatarum à me læsæ
Majestatis injuriarum & contemptum quali-
cunque reparatione, & satisfactione præstan-
dâ.

1. Semper
confugium
ad Dei justitiam ha-
bendi.

Secundum, ut, quia aded jam præ infini-
ti doloris, & contritionis magnitudine, prop-
ter enormissimos excessus meos contra Dei
mei immensam bonitatem, ac Te perpetratos
cor meum intra me colliquefcit, ut tam me
quam scelera mea infanda inexplicabili odio
de detestatione persequar, abominer, male-
dicam & anathematizem, Tu quoque ô rectis-
sima & inviolabilis Iustitia eadem peccata
mea, & (si ita tibi placet) me quoque ab-
omineris & detesteris, & simul omnia in pul-
verem, in nihilum, prorsus infecta & in re-
ligas, eo efficaciam modo, ut infamis & infer-
nalis ille character, macula & nota offensæ
infinitæ bonitatis, præ dolor à me contractæ,
in æternum amplius non appareat, revivis-
cat, sed maneat oblitterata, erasa, deleta,
et funditus extincta.

2. Peccata
omnia de-
testandi, &
infecta red-
dendi.

3. Ad gustum justitiæ inferni pœnas subeundi.

Deletâ tamen peccati maculâ.

4. Hic interim semper Dei serviendi.

XXII. Tertium: Quod si deinde ablatâ penitus infandâ hâc maculâ (qua sola majori mihi omnibus inferni cruciatibus dolori est) quâcunque certitudine significasti, Te o æquissima Iustitia! nihilominus habere gustum & complacentiam, ut ad tui satisfactionem, honorem & amorem perpetua mortem meam damnationis pœnas subeam. Ecce paratissimum me cum sune ad collum hoc ipso etiam oculi momento ad omnia inferorum tormenta (suppositâ tamen prædictâ turpissimâ maculâ perpetuâ annullatione sustinenda. Quia centies millies, imò infinitè dignius est, & ambio, tuo justissimo beneficio per aternam meam damnationem satisfacere, quàm per meam salutem gustus tuo aliquid deesse.

Quartum istiusmodi pacti inviolabilem articulum cupio & declaro esse debere, quod non attentâ meâ futurâ damnatione, nihilominus velim hîc usque ad illius ultimam executionem Tibi o mea jam dulcissima, cordig, & amori intrinsecata Iustitia! omnia excogitabilia & possibilis amoris, honoris, laudis, benedictionis, glorificationis ac servitutis obsequia præstare, eo etiam pacto, ut me postea ad inferorum supplicia relegatum præserve ab illo exitiali omnibus demonibus ac damnatis infixio Tui odio, blasphemis & maledictionibus rabiosis, ac desperatis: contra verò hanc solam & summam gratiam

perpetuò in me confirmes, ut, sicut ab omnium Beatorum cœtu Iudiciorum tuorum rectitudo infinitis laudibus celebratur in cœlis, ita ego in profundissimâ illâ voragine constitutus ineffabili laudis & benedictionis præconio valeam correspondere (etiam ringentibus ac nimio furore freudentibus contra me diabolorum & damnatorum catervis,) ita ut unus & solus ego in medio illius maledictæ cohortis approbem, adorem, & laudem fines & motiva rectissimorum tuorum iudiciorum, quibus me, & omnes infernum meritos damnâsti, ac solus ego hoc Iustitiæ actu tot tibi benedictiones rependam, quot in te à cæteris maledictiones evomentur.

Super hæc igitur pacta ô incomparabilis & benignissima Dei mei Iustitia! Tibi in faciem meam prostratus supplico, ut hanc descriptionis meæ chartam; publicam, æternamque animi mei declarationem ex solo & puro tui amore & beneplacito spontè, liberè & consideratissimè factam, pro tuâ parte ratam acceptamq; in omnibus habere; Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptoris mei IESU Christi, immensæ ejusdem Misericordiæ, nec non dulcissimæ hætenus Matris misericordiæ MARIE, meorumq; Patronorum conspectui (quo per mea, pro dolor! scelera æternaliter indignum me reddidi) præsentare, ac demum appropinquante finali executione, sub prædictis declaratis & pactis toti Curiaæ cœlesti, meo nomine

Et Dei Iustitiam in inferno approbandi, laudandi.

Supplicatio pro pacti hujus confirmatione.

mine æternum, Ab æternum! vale mun-
re digneris. Amen.

X XIII. MONOPH. De hoc ex-
cessivo actu & pacto, illorumq; Sanctissimo-
rum virorum ac mulierum adductis à re-
emplis aliud plane dicere nequeo, nisi quod
in colloquio Barlaam Anachoreta recensetur,
videlicet: Beati isti, ter Beati tam excessivi
Dei amore flagrârunt, ut ob ipsius charita-
tem & beneplacitum, omnia mundi & in-
ferorum mala pro nihilo duxerint. Verum
nos indigni & despicabiles, tamesi pro-
sera nostræ facultatis modulo stupenda illorum
vota & gesta exprimimus, vite tamen &
amoris tantî fastigia neque assequimur, ne-
que propter spiritûs nostri infirmitatem aspi-
qui meremur.

Pendent ex
Dei gratiâ.
Rom. c. p.

PHILOTH. Bene quidem supra dixi-
sti: Amorem vivere excessibus; sed ultra
les excessus pertingere, non credo, esse vo-
lentis, sive currentis, sed solius Dei mi-
serentis. Equidem fateor, quod tanquam
maximus & ingratisimus peccator, bene-
mias haberem, causas, & motiva, patitur
istiusmodi actum sepius eliciendi, verum ad
duro sum corde, ut valde dubitem, an ex-
ferio & intimo animi mei fundo ac sensu pre-
veniret?

Cum arcu
debili est al-
tius colli-
mandum.

THEOPH. Rectè sentitis uterque, sed
propter eam ipsam spiritûs vestri velut ar-
cûs sagittarij infirmitatem ed altius collima-

diu est bonæ mentis conatibus, quibus miserentis Dei gratia non raro etiam in maximis peccatoribus admirandis influxibus cooperatur. Vnde nec animus despondendus, nec humi semper rependum, aut in veteri pulvere sordescendum est; sed quod in proverbio est, cum Minervâ manus movendæ, cum affante divini Spiritûs aurâ remigandum, & cum assumptis firmæ resolutionis alis cor ad æterni Solis æstus ac radios elevandum. Felix Icarus, qui præ ejusdem ardore liquecentibus alis, in infiniti amoris abyssum illapsus submergitur. Vnum tamen vos præmonuerim, quod talis pacti contenta non extimis tantummodo labijs sint ita nudè & crudè proferenda, sed ex intimo fundo cordis prius bene confusi, & compuncti ex impressione ingentis numerositatis, sæditatis & gravitatis suorum anteactæ vitæ peccatorum; & nihilominus post tot malitiosè factas iræ & Iustitiæ Dei irrationes, expertâ ejusdem Iustitiæ insuperabili longanimitate & patientiâ immeritissimâ: Atque ita his prævijs considerationibus, accedente infallibili Spiritûs Sancti motione, facilius ad tales generosi fervoris actus & ausus (cum inefabili conscientie ac mentis tranquillitate & solatio in vitâ & morte) pertinetis.

Hortatio ad generosus actus;

Cum prævia cordis compunctione.

MEDITATIO XXX.

De ineffabili desiderio, gaudio, & fructu Dei in caelesti Patria.

Textus
Reg. c. 7.

SI ad exaltationem illam caelestem, qua timentibus Deum preparata est, volumus velociter pervenire; necessarium est, vitam æternam omni concupiscentia spirituali desiderare.

Præ lud. Imaginare, te cum S. Joanne Apost. in extasi videre civitatem Ierusalem caelestem, cujus fundamenta, & muri ex omni lapide pretioso, portæ ex margaritis, & gemmis, plateæ ex auro purissimo, & hanc vocem tibi allabi: *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus.*

Cæli gaudia in sensibus corporis & potentis animæ.

Psal. 35.

Punct. I. *Consid.* Felicitatem caelestis gloriæ. 1. Ex gaudio quinque sensuum corporis, ac 1. oculorum ab aspectu Christi, Beatissimæ Virginis, & omnium SS. 2. Aurium, ex dulcissima omnium Angelorum harmonia & cantu. 3. Gustûs, & odoratûs, qui exquisitissimis oblectamentis inebriabuntur ab ubertate domûs Dei. 4. Tactûs ob immensam

possidere licebit suavissimè, liberrimè,
securissimè atque plenissimè, sine fine,
& sine defectu.

Quale hoc lætitiæ pelagus, quanta
purissimæ delectationis abyssus, videre
incomprehensibilem illam Sanctissimæ
Trinitatis gloriam, & inestimabilem
pulchritudinem? Ô anima mea, si oportet
te quotidie tormenta perferre, si
istam gehennam longo tempore tolerare,
ut Christum in gloria videre posses,
nonne dignum esset, pati hoc con-
tine?

Ex loco, so-
cietate, &
omnium de-
siderabili-
um afflu-
entia.

Punct. III. Consid. Reliquos gaudi-
diorum cumulos. 1. Ex loci altitudine,
amplitude, serenitate, amœnitate, &
majestate, murorum, portarum, platearum,
Throni divini, ex auro, & gem-
mis, atque splendore: prout in Apocalypsi
describuntur. 2. Ex gratissimâ so-
cietate Beatissimæ MARIÆ, Angelorum,
Apostolorum, Martyrum, Virginum,
Religiosorum, Lajcorum, qui omnes
distinctè cognoscuntur, eorum
passiones, virtutesque, cum mutuo gau-
dio, & congratulatione, atque omnium
gaudiorum participatione. 3. Ex afflu-
entia omnium desiderabilium bono-
rum, ubi nihil est, quod nobilius, & co-
tum est, quod velit. 4. Ex plenissimâ
nitentia.

tietate sine nausea, tædio, fastidio, ac timore per omnem æternitatem.

O Vita vitalis! vita beata, & beatè s. Ansel. sempiterna, Vita sine morte, juvenus sine ^{l. de simi-} senectute, sanctitas sine infirmitate, gau- ^{lit. c. 26.} dium sine tristitia, pax sine discordia, lux sine tenebris, delectatio sine fastidio, fortitudo sine imbecillitate, gloria sine fine. O Vita! cujus amore tot Sancti suum sanguinem fuderunt, tot Religiosi mundum contempserunt &c. Ô quantum tui desiderio languero, atque suspiro!

Affectus aspiratio- num ad cæli gaudia.

Te, cujus est certa securitas, & securitas tranquillitas, & tranquilla fœlicitas, & fœlix suavitas, & suavis jucunditas, post hoc omni spiritali concupiscentiâ desiderare cupio. Te, quæ timen- tibus Deum præparata es, concupiscit; & ^{Psal. 83,} ^{3.} deficit anima mea in atria Domini. Ah quando venies? Ah! quando apparebit mihi gloria tua &c.

CONSIDERATIO I. POME- RIDIANA.

Quòd pro Christi gloria strenuè sit laborandum.

O Si vidisses in cælo sanctorum coronas ^{Gerf. l. 3.} perpetuas, quantâ quoq; nunc exultant ^{cap. 47.} gloriâ, profectò nec letos hujus vitæ concupisceres dies. Ibi salus erit indefectiva, an- ^{n. 3.}

Kk3 xietas

n. 2.

xietas nulla, jucunditas beata, societas dilectis & decora. Age ergo, ut agis; fideliter labora in vinea mea; ego ero merces tua. Scribe, lege, canta, geme, tace, ora, si fine. Digna est his omnibus aeterna vita.

C O N S I D. II.

De ardenti desiderio celestis Beatitudinis.

Hb. c. 4. 8. 1.

O Superna civitatis mansio beatissima! O dies aeternitatis clarissima! dies semper leta, semper segura, & nunquam statim mutans in contraria. O utinam dies illa illuxisset, & cuncta haec temporalia finem accepissent. **I E S U** bone! quando stabo ad videndum te? quando contemplantur gloriam regni tui? quando eris, mihi omnia in omnibus? Desidero te intimè frui, sed nequeo apprehendere. Opto inherere celestibus, sed dum spiritus sursum, caro quaerit esse deorsum.

C O N S I D. III.

Quid huic desiderio celestis patriae conjungendum sit.

Hb. c. 4. a.
n. 1. 2. 3.
A. 5.

Elli mi, cum tibi desiderium aeternae beatitudinis desuper infundis sentis, dilata certuum, mihiq; toto cordis affectu adhaerere ac ferventi voluntate studeas deservire. Ell
107

Auct. ad Exerct. Candidatos &c. 519
sape ignis ardet, sed sine fumo flamma non
ascendit. Tale est & tuum saepe desiderium.
Velles esse in libertate gloriae filiorum Dei,
delectat te domus aeterna gaudio plena: sed
oportet, te prius novum induere hominem,
& in alterum virum mutari, donec veniat
regnum Dei.

EPIPHONEMA
AUCTORIS

*Ad Exerctiorum Spiritualium
Candidatos Religiosos, ac Sa-
cerdotes.*

AD vos jam meus sermo revertitur,
quotquot professionis vestrae, sive
Ecclesiasticae, sive Regularis statum an-
nuam recollectione in sanctis exercitijs,
sive alio quocunque modo renovare
studetis; ut ultimam vos cohorter, &
alloquar verbis illis, quibus aliquan-
do Beatissima Virgo & Mater Gunteli. *Ex Menol.*
num Monachum in Anglia sub sua con- *23. Sept.*
versionis initium affata est. Vidit is
per raptum extaticum primo tremen-
da hominis novissima; dein Elysios
campos, seu paradysum caelestem, in
eoque Angelorum Reginam sublimem
in splendidissimo throno residentem, ac
solis instar reliquos inter Divos radian-
tem. Ad quam cum sanctissimus no-
ster

Kk 4

ster

ster Patriarcha propius accedens dixisset:
*Ecce Domina Novitium, quem adduci iussis-
 tis: Ipsa his eundem verbis compelle-
 vit, Visne posthac in domo mea manere et
 serviendum, sicut jam promisisti a quo re-
 spondente. Etiam Domina. Iura ergo mi-
 hi, subjunxit illa, super altare, vobis
 quod semper opera Domini facies, & casti-
 dies ejus mandata. Illo jurante, & fidei
 juratae testimonium super Aram po-
 nente, ad Divum BENEDICTVM
 conversa: Reducite eum, dicebat, quem
 adduxistis. A qua visione sibi reddidit
 ille, & mirifice confirmatus, insignia
 deinceps universis virtutum, atque per-
 fectionis specimina edidit.*

II. Ducti estis hactenus, vocante Numi-
 ne, comite Theophobo, seu timore Dei
 per deliciosissimam solitudinem montis
 Thabor, in quo per diversas tabernacu-
 lorum stationes, post monstrorum tur-
 pissimorum intuitum, videlicet pecca-
 torum, conspexistis terribiles mortis, ju-
 dicij, inferni, & purgatorij abyssos:
 inde reductis visus est vobis paradisi
 trium caelestium Charitum, Gratiarum,
 sive Virtutum, Paupertatis, Castitatis,
 ac Obedientiae. Ab his denique ad An-
 gelorum intromissi estis consortia, &
 suavissimè modulantes Choros, ac de-
 mum in secretis conclave Regis Re-
 gum

gum inducti, quasi similia verba auri-
bus vestris ingeminata percepistis: vul-
tisne in posterum in domo Dei morari,
ac vivere ad serviendum promptius Deo
omnipotenti, ac Matri ejus, quemad-
modum sive in primæ ordinationis ve-
stræ, aut conversionis initio, sive factæ
modò istius renovationis decursu pro-
posuistis, ac promisistis? facile respon-
debitis: etiam atque etiam ita servie-
mus, quia & professionis juramenti
nostri chyrographum super altare de-
posuimus, & nunc jurantes statuimus,
in melius omnia commutare transacta.

III. Bene ac sapienter: nunc ergo
unde adducti estis, reducam vos, è mon-
te videlicet isto ad vestras domos, &
cellas. Ne verò (quemadmodum vino
in vase accidit, remoto operculo) ve-
stri generosissimi spiritus citò nimis
evaporent, tria vobis Documenta ex
omnibus supra positis discursibus sele-
ctiora compendiosissime inculcabo, quæ
si exactè servaveritis, spondeo vobis,
pro parte Dei, propediem consumma-
tæ perfectionis & sanctitatis fructus u-
berrimos.

IV. Aliquando sacratissima cæli
Domina, post diutinum de S. P. BE-
NEDICTI Benedictæ Archi-Religio-
ne

REV. S.
BRIG. L. 3.
6, 21.

ne cum filia sua Brigitta colloquium,
subjunxit hæc verba: Nunc autem ^{scilicet de}
sacco B. BENEDICTI spirabat dulcedo
Spiritus S. per quem multa monasteria re-
novabantur, sic de sacco multorum Fratrum
ejus, discedit Spiritus S. quia calor cineris
est, & faces jacent dispersæ, non dantes
amplius ex se calorem, neque splendorem,
sed fumum impuritatis, & cupiditatis. Ve-
runtamen, ad solatium multorum, dedit
mibi Deus tres scintillas, in quibus intelli-
go plures. Prima extracta est de crystallis,
per solis calorem &c. Secunda de duro silice.
Tertia de ligno infructuoso, quod postea
crevit, & folia dilatavit. Itaque cum
talibus scintillis RELIGIO B. BENE-
DICTI RENOVARI DEBET, quæ
modò videtur multis aësolata, & abiecta.
Hæc omnia Deipara Virgo. Quæ qui-
dem tamen ad solos Religiosos Bene-
dictinos specialiter dicta apparent, fa-
xit tamen Dei clementia, ut non sele-
tius extendant, quæ sacratissima Chri-
sti Mater conquesta est: certe Beatissi-
mus Carolus de Clericali statu ita olim
lamentabatur: O Ecclesiasticum statum
tanta olim in veteri lege in te requirebatur
tui custodia; & quæ isthac tui dissimilitudo
est, ut jam sicut populus, sic & Sacerdos appo-
reat. Prò dolor! quomodo obscuratum est
aurum? quomodo hi Dei Ministri, tam

les, hi Dij, quomodo facti sunt vilissimis ho-
minibus viliores? Ergo huic communio-
ri malo opportuna quærentes remedia
eliciamus ex tribus hisce; *Crystallo, Si-
lice, & Ligno infructuoso* trium documen-
torum, igneas favillas.

DOCUMENTVM I.

Scintilla ignis ex Crystallo,

*Est fervor omnium operum con-
tra perniciosissimam Tepi-
ditatem.*

Consalvus Durandus Episcopus Fer-
retanus in suis notis ad prædictas re-
velationes: *Hoc loco, inquit, Beatissima Vir-
go hominem in Dei obsequio tepidum, ac frigi-
dum crystallo comparat, quæ, cum sit gelu, &
frigore concreta, non nisi ferventibus solis
radijs dissolvitur, & per eam homo in sua
vocatione tepidus, remissus & laxus in-
telligitur; qui nimirum, sicut Ephraim vi-
tula docta trituram, omnes suas functiones
pro more, consuetudine, & usu segni-
ter, tardè, levi brachio, & perfuncto-
riè obit, nunquam, aut rarè, seriò se
excitans, torporem dissolvens, crystal-
lum liquefaciens, omnesque animi ner-
vos intendens. Quodd si ergo alicui de-
inceps similis torpor obreper, qui qua-
sifri,*

Ose. 2. 12.

si frigus quoddam Aquilonare mentem
suam instar crystalli congelare, atque
ad vetusti hominis contuetudinem len-
sum revocare inciperet, conserat se li-
lico ad Digressionem numero Deciman-
supra positam, illaque mediante itera-
to & sapius perlecta novas iterum scin-
tillas eliciat, cogitando illud terribile
Divi Bernardi, quod tamen in tepido
sive Ecclesiastico, sive Religioso fortas-

S. Bern.
serm. 3. su
per Psal.
90. Qui
habitat.

se pudor neget apostasiam corporis,
TEPOR TAMEN PAVLATIM
INGERAT APOSTASIAM
CORDIS.

DOCUMENTVM. II.

Scintilla ignis ex Silice,

*Est cura Minimorum, contra
pertinacem illorum Incuri-
am.*

NON secus ac multæ tenuissimæ ag-
gillæ per subtilissimas quasdam fi-
bras concretæ, in lapidē. & silicem tan-
dem durissimū coalescunt, ita mens ho-
minis Deo sacri minima nihil curantis
demum in apertam cordis obstinaciam
quasi silex indurescit. Ita expressè ha-
bita ad B. Franciscam Rom. revelatione
hanc veritatem his verbis probante.

Quando in anima cessat sollicitudo dandi gustum in quibuscunque etiam minimis Domino suo, paulatim refrigescit; & cum sit negligens in operibus pijs, tandem cadit in ariditatem, & duritiem grandem, donec in perfectam insensibilitatem proruat. Tales igitur ex his silicibus per cordis compunctionem excutite scintillas, quæ aptæ sint, magnum per accuratissimam MINIMORVM curam excitare in vobis fervoris ignem; cujus fomes erunt Septima, & Octava Digressiones quandoque resumptæ, in quibus non minus formidolosa, quam documenti prioris censura ex eodem Bernardo notanda est: Dicere, Fratres mei dilectissimi, levia sunt ista, non curo corrigere, impenitentia est, blasphemia est in spiritum sanctum, blasphemia irremissibilis.

DOCUMENTVM III.

Scintilla ignis ex ligno infructuoso,

Est studium perfectionis, & assidua renovationes, contra deflectionem.

Quemadmodum iustus, ut palma florebit, quæ sensim proficit, semper que crescens suâ in viriditate florescit, sic

Psal. 92.
13.

sic è contra mens hominis non affidè
 proficere, virère, atque in virtutibus
 usque ad consummatos perfectionis fru-
 ctus maturefcere conantis, quasi lig-
 num vetustum, cariosum, proculque
 infructuosum est. Quod ne fiat ad ve-
 stram excisionem, & ignem, Venera-
 bil. Dei Sacerdotes, novas frequentissi-
 mæ recollectionis, & renovationis scin-
 tillas excutite. Vos etenim elegit Deus,
 ut tanquam Arbores scientiæ boni, &
 mali in medio paradisi Hierarchici plan-
 tata, eatis, & proferatis omnia poma
 nova & vetera; collocati in loco uber-
 tatis, in terra fœcunditatis, in monte
 coagulato, & pingui. Vos estis, inquit
 B. ms Pontifex Carolus, tanquam civitas
 in altissimo monte sita, & omnium oculis
 exposita. Vos estis sal, quo cœtum fidelium
 in omnem ætatem condiri oportet. Vos
 Incernæ supra candelabrum inter vicinas
 hæreticæ pravitatis tenebras tanquam
 in caliginoso loco lucentes. Vos lux
 mundi, unde in omnes partes splendor, lu-
 menq; diffundatur. Vigeat igitur virtutum
 vestrarum splendor in omnia sæcula. Nihil
 unquam de honesto studio, nihil de præstan-
 ti in omni virtutis genere, contentione re-
 mittite. Absit longè (per Deum immor-
 talem vos conjuro) absit, ut per tepidam
 com-

S. Carol.
 in exhor-
 tat. ad Ob-
 lat.

communis vitæ conversationem quasi
dicatis; sufficit, horas canonicas non
omittere, rogatos Sacramenta admini-
strare, Missas obligationum diebus ce-
lebrare, scandalo saltem publico non
esse; peccatis mortalibus conscientiam
non coinquinare &c. Sacerdos enim
(ut compendio dicam) debet esse Chri-
sti Alumnus, dives in virtutibus, expedi-
tus in actibus, assiduus in oratione, Rector,
non raptor, speculator, non spiculator, di-
spensator, non dissipator, pius in iudicio, ju-
stus in consilio, devotus in Choro, stabilis
in Ecclesia, sobrius in mensa, prudens in
lætitia, purus in conscientia, patiens in ad-
versitate, sapiens in sermone, verax in præ-
dicatione, & omnium pariter virtutum
complementum.

Neque minùs necesse est, ut Reli-
giosus, vel Monachus sit perpetua naturæ
violentia, sensuum vigilantissima & indefessa
custodia, castificatum corpus, expiatum os,
animusque semper divino lumine irradiatus.
Discamus itaque Fratres, nobis præesse,
& vitam ordinare, mores componere,
nosmetipsos judicare, apud nos ipsos accusare,
sepe etiam condemnare, nec impunitos di-
mittere. Sedeat iudicans iustitia, stet rea, &
seipsam accusans conscientia; nemo fidelius
iudicabit. Discamus, minima curare, pe-
stem tepiditatis abominari, gravitatem
custo-

Isido. P^{er}
lu. l. 2.
op. 2

Climac
gra. 1.

S. Bern. ad
Frat. de
monte,

custodire in moribus, innocentiam ser-
vare in corde, loquacitatem taciturni-
tate compescere, passionum, ac sen-
suum immoderantias rationis impend
cohibere, fraternitatis unitatem tenere,
omnes velut nos ipsos dulci dilectionis
affectu complecti, nihilque amoris Dei
præponere; circumspecti semper in
actionibus, in loquendo providi, in
corripiendo mansueti, in compassione
proclives, in colloquijs placidi, in a-
nimo sereni, in adversitatibus hilares,
in mandatis obedientes, fervidi in ora-
tionibus, impigri divinis in laudibus,
& in corpore velut in carcere, mente,
ac desiderio conversantes in caelis.

Facientibus hæc Regna patebunt
superna, Amen.

PARÆNESIS

Ad Sacerdotes, & Cleri-
cos.

Noveritis A. R. R. & Amplissimi DD.
Sacerdotes, mei in hac lucubrati-
onis instituti propositum à principio aliud non fuisse
quàm ut, satisfactorius mei in Ordinis
Tyrocinio, vel Novitiatu disciplinæ Mag-
istri mandato, nonnulla compilarem, quæ ad
esse.

B. Laur.
Iust. de
vit. pol.
c. 18.

exercitia spiritualia regulis, votis, & institu-
tuto Sanctissimi Patriarchæ BENEDI-
CTI conformia, decem dierum spatio obe-
unda servire possent. Cæterum cum omnia
in libellum redacta, multis prudentiorum do-
ctorumque consilijs, & instantijs inductus
jam prælo commissem; advertens, omnia Ta-
bellæ materiæ contenta, ac titulos, non-
nihil quidem difficili, fructuoso tamen labo-
re (mutatis mutandis) etiam Sacratissimo
Ecclesiasticorum reliquorum Statui (quem
nemo nescit firmamenti totius Ecclesiæ Mili-
tantis Luminare majus, Lucem, ac So-
lem esse tanto amplius rerum creatarum
hemisphærium illustrantem, quò magis in se
splendescit) applicari posse: adjeci animum
(quantumvis absolutis jam penè in typo pri-
mis duobus folijs) omne deinceps thema, uti
Religiosis (quod primus meæ scriptionis sco-
pus erat) ita & Sacerdotibus, pro singu-
larissimo meo, atque perpetuo in eos affectu ac
studio, alternatis calamis accommodandi:
minimè tamen intendens, in sole maculas
querere, sed nebulas tantum illius radios ob-
fuscantes, præpotentis Dei dexteræ auxilio,
dissipare: neque sugillare, aut criminari
defectus, & nævos; sed salubriter demonst-
rando (si qui sunt) errores ad corrigendum pro-
vocare.

Vt autem suavius omnia, & efficacius
simul auribus vestris influerent, eadem ope-
rà perfectissimi illius Sanctimonix Sacer-
dota-

totalis prototypi, Divi scilicet Caroli
Borromæi doctrinam, & vitam toto penè,
ut vidistis, seu videbitis, Opusculo, maxime
verò in duabus ultimis partibus introdaxi,
minimè dubitando, me per hoc devotioni, &
desiderijs vestris abundè gratificaturum. Quod
si dein in ejusdem libelli decursu nonnulla ma-
gis seria inserta esse comperiantur, qua ali-
cui indisciplinato, aut propriæ salutis ma-
ri frontem corrugare, vel stomachum mori-
re possent, nihilominùs memor illius ex ore
Sapientis deprompti: Argue sapientem, &
diliget te: doce justum, & festinabit ac-
cipere: confidenter spero, vos sapientis-
simos viros, confratres, & Patro-
nos meos omnia equi boni-
que consulturos.

